

Сцяпан БАМБІЗА, генеральны дырэктар ДПУ «Нацыянальны парк «Прыпяць»... Што добрага? Усё добра, і жыццё казачнае! (Смяецца). Працуем без агляды, усё больш нагромаем справам — але так і павіна быць, каб не стаяць на месцы, а пастаянна чымсьці займацца. Вёска наша, Ляскавічы, цяпер актыўна будзеца, — значыць, людзям жыць веселей, больш упэўненасці ў заўтрашнім дні, жанчыны ў дэкрэт усё часцей ідуць — чаму б не радавацца? Жыццё віруе!

Марына ВАСІЛЕЎСКАЯ, слявачка, артстка Белдзяржфілармоніі:

— Можна сказаць, гэты званок раздзяў якраз у патрэбны час і ў патрэбным месцы! Бо я пераязджаю на новую кватэру, і зараз якраз хаджу па ёй з метрамі ў руках, вымяраю прастору, прыкідваю, куды лепш паставіць мэблю... Я атрымала магчымасць пабудавць жыллё, як стыпендыят спецыяльнага фонду Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па падтрымцы таленавітай моладзі, і вось праз колькі гадоў — усё атрымалася! На дадзены момант гэта, напэўна, мая самая вялікая радасць. Што датычыцца творчасці — пацху думую над тым, як лепш зрабіць першы кліп. О, а яшчэ магу пахваліцца тым, што пачала здымаць песні — цяпер я, можна сказаць, вялікі кампазітар (Смяецца). Маю першую песню ўзялі на тэлебачанне, уключылі ў канцэрт СТБ пра здаровы лад жыцця, і, мяркуючы па водгуках, слухачам таксама спадабалася...

Віцаслаў ЯЦЭВІЧ, прадавец нехарчовых тавараў на рынку «Ждановічы»:

— Жонка зусім нядаўна патэлефанавала, сказала, што УЗІ пацвердзіла — у нас будзе дзіця. Першае. Што можа быць большай радасцю? Я цяпер, здаецца, хоць увесь свет гатовы перавярнуць дагары нагамі! Некаторыя мае знаёмыя, праўда, вінуць за здарэннем спачування — маўляў, цяжкая гэта справа, нарадзіць і гадаваць дзіця, асабліва ва ўмовах цяперашняга крызісу. А я не разумею такіх людзей. Лічу, што трэба засяроджвацца не на цяжкасцях і перашкодах, а на тым добрым, што ў цябе будзе ў перспектыве. Чаго чакаеш — тое і прыцягваецца, я гэта даўно заўважаю.

Беларусь разглядае кітайскую карпарацыю CGNPC як магчымага будаўніка АЭС

Беларусь пры выбары кампаніі для будаўніцтва АЭС будзе зыходзіць выключна з прагматычных мэтаў і ўмоў беспякні будучай станцыі. Аб гэтым заявіў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка 28 кастрычніка на сустрэчы з кіраўніцтвам Кітайскай Гуандунскай ядзернай энергетычнай карпарацыі (CGNPC).

«Гэта вельмі сур'ёзны праект. Бяспека АЭС у краіне, якая знаходзіцца ў цэнтры Еўропы, — гэта яшчэ і міжнародная адказнасць перад партнёрамі і суседзямі», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы. «Мы сумленна правядзем тэндэр. Калі ваша карпарацыя прапануе больш выгадныя ўмовы і абавязанні пабудавецца ў Беларусі атамную электрастанцыю, бяспечна і з улікам сучасных стандартаў, танным, якасна, то будзеце будаваць вы. Калі іншая кампанія прапануе лепшыя варыянты, то, зразумела, будзе будаваць яна», — сказаў Прэзідэнт. Пры гэтым беларускі лідар адзначыў вялікі вопыт карпарацыі ў будаўніцтве атамных электрастанцый.

Аляксандр Лукашэнка падзякаваў кіраўніцтву кітайскай карпарацыі за прыезд у Беларусь і запэўніў, што гатовы абмяркоўваць усе нюансы магчымага супрацоўніцтва. Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Я З Е Т А

ВЫДАЁЦЦА 3-9 ЖНІЎНЯ 1917 г.

Як некалі славуці каваль-паэт Паўлюк Багрым, жыхар гарадскога пасёлка Ушачы Генадзь КАРЭЙША любіць адначасова кавальскую справу і паэтычныя словы. «За працаю словы самі просяцца, толькі запамінай», — кажа майстар, падціваючы ў горан чарговую порцыю вугало. Не доўга думачы, ён выдае чатырохрадкоўе і, дарэчы, па сезону: «Кастрычніка цудоўны дзень у дымцы лёгкай патапе, сусальным золатам ліста на бераг возера спадае». Быццам у гэты момант ён не схіліўся да распяллага да чырвані металу, а зачараваны краявідам аднаго з соўных ушацкіх азёраў.

Майстарыня кавалі ўзведзена на самай ускраіне райцэнтра, і, працягваючы па шашы, можна заўважыць і агонь у горане, і схіленую постаць з занесеным молатам. Будынак нагадвае звычайны гараж, побач яшчэ недабудаваны дом. Калісьці Генадзь прадаў свой аўтамабіль, закупаў абсталяванне і пачаў цяжкаю кавальскую справу, пра якую даўро марыў, маючы спраўду залятаць рукі. Ды вось на дзакратыўную коўку ва Ушачах вялікая попліта пакуль няма і ён часцей заняты сялянска-зварачнымі работамі, чым мастацкай апрацоўкай металу. Але гэта справа часу, лямбей ушацкі Багрым, бо павінен быць і тут свой прадстаўнік найстарэйшага рамства, а пасля каб набываць усё большую адметнасць.

Анатоль КЛЯШЧУК. Фота аўтара.

ПАВЯЛІЧЫЛІСЯ ПРАЦЭНТНЫЯ СТАЎКІ ПА РУБЛЁВЫХ КРЭДЫТАХ

Працэнтныя стаўкі па крэдытах у нацыянальнай валюце, выдадзеных беларускімі банкамі фізічным асобам, за тры тыдні кастрычніка павялічыліся ў сярэднім на 5–6 працэнтных пунктаў. Аб гэтым паведамілі ў галоўным упраўленні рэгулявання банкаўскай аператывацы Нацыянальнага банка Беларусі. Паводле звестак на 21 кастрычніка, яны склаліся на ўзроўні 19–20 працэнтаў гадавых. Стаўкі па крэдытах у замежнай валюце змяніліся не так істотна.

Пры гэтым у Нацбанку растлумачылі, што рэзкага зніжэння аб'ёму крэдытавання насельніцтва па банкаўскай сістэме пакуль што не назіраецца. Гэта звязана з тым, што адбываецца своеасаблівае пераразмеркаванне ў сістэме, гэта значыць адны банкі зніжаюць аб'ёмы крэдытавання або ўвогуле часова спыняюць выдаваць крэдыты, а іншыя наадварот павялічваюць аб'ёмы прадастаўлення такой фінансавай дапамогі грамадзянам. Спецыялісты Нацбанка не выключаюць, што ў кароткатэрміновай перспектыве (да канца года) павялічэнне працэнтных ставак па крэдытах можа прадоўжыцца, але гэты рост будзе нязначны. Не чакаецца таксама і скарачэння аб'ёму крэдытавання насельніцтва банкамі. Павелічэнне ставак па крэдытах абумоўлена пэўным дэфіцытам рэсурсаў беларускіх банкаў, у тым ліку з-за скарачэння знешніх пазык. (Заканчэнне на 2-й стар.)

«АКЦЫБРАТЫ» ТАМАРЫ ІВАНАЎНЫ

«Акцыбраты» — гэта апенкі, якія з'явіліся ў кастрычніку, пасля першага марозіку, на прысядзібным участку клімаўчанкі Т. Галайдзінай. Тамара Іванаўна вырасла ў вёсцы Аутухойка, вакол якой багатыя лясы. У дзяцінстве, як гаворыць яна, збор грыбоў быў галоўным і любімым заняткам дзяцей. І ўжо жыўчы ў горадзе (а тут яна больш як сорак гадоў), в раз ездзіла з мужам і дзецьмі па дары лесу ў добра знаёмыя месцы. Апошнія тры гады па апенкі жадзіць далёка не трыба: яны аблюбовалі кавазак зямлі, які даўно не ўзрываўся і дзе растуць, галоўным чынам, пладовыя дрэвы і маладыя парасткі слявы. Цяпер тут сабраны вельмі багаты ўраджай — 14 кошыкаў! Грыбкі гаспадыня вырашчала да «спелага ўзросту» тры дні. І што дзіўна: у лесе апенкі ў кастрычніку не ўсім бывалым грыбнікам удалася знайсці. А калі жылі людзей — то тут, то там — знаходзі. Вось ужо спраўду «перасяленне». Валацічка КВАРЦЮК. Фота аўтара.

Яна СВЕТАВА.

ПРЫГРАНІЧНЫЯ САМАГОНШЧЫКІ

Лясы масіў каля вёскі Павіцце Кобрынскага раёна часта згадваюцца ў міліцыйскіх і памежных спраздачках. Побач — мяжа з Украінай, і лясныя сажыны даўно аблюбовалі кантрабандзісты. Але пакуль адны старошчыкі незаконна перамяшчаль тавары, іншыя, не паруючы межам суверэнных дзяржаў, ціха гоняць самагонку. Вось і нядаўна міліцыянеры знайшлі там невялікі такі заводзік з усёй апаратурай і 400 літрамі брагі. Паведамляецца, што міні-завод знішчаны, гаспадар яго не ўстаноўлены.

НАЧНЫ «ПАЦАЛУНАК». З ХАТАЙ

Гэта адбылося ў Гомелі на вуліцы Барыкіна, калі па ёй а палове траціай гадзіны ночы імчалася інашмарка. За рулём знаходзіўся 25-гадовы хлопец, які «падарыў пацалунку» сваёй легкаўскай святлафару, дрэву, а затым і прыватнаму дому. Што стала з аўто, гаварыць не будзем. Уладальнік жа машыны сур'ёзна не пацярпеў, а вась пасажыр апынуўся ў бальніцы.

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

КУП «Мінскай абласной цэнтру ўчета нерухомасці»

ПРОВОДИТ АУКЦИОННЫЕ ТОРГИ

по продаже: • изолированного помещения общ. пл. 379,8 кв.м (цокольный, 1, 2 и 3 этажи) г. Минск, ул. Комсомольская, 11/7; • завода по производству блоков из пено- и газобетона в составе зданий и оборудования в г. Осиповичи по ул. Проектируемая, 8; • в Воложинском р-не: здания блочного склада 1252,9 кв.м, склада «Модуль» 878,5 кв.м (д. Городычи), магазин 73,8 кв.м (г.п. Ивенец); • производственно-складской базы в д. Буденовка Ошмянского р-на, зем. уч. — 3,6 га; • корпуса мастерской (429,5 кв.м), материального цеха (419,9 кв.м), административного здания (48,9 кв.м), котельной г. Климовичи, ул. Железнодорожная, 32. Пл. зем. уч. 1,8287 га; • СТО в составе: автомастерской и оборудования. Рогачевский р-н, д. Виков, зем. уч. 0,0855 га; • здания ателье № 5 (155,0 кв.м), г. Слуцк, ул. Жукова, д. 21, зем. уч. 0,0595 га.

Контактный телефон (8017) 224 61 34. Сайт в интернете: www.rft.by

КУП «Мінскай абласной цэнтру ўчета нерухомасці», УНП 690324015

Мікалай ЗАЙЧАНКА:

«СЭННЯ НЯМА ЭКСПЕРТАЎ, ЯКІЯ МАГЛІ Б ДАКЛАДНА НАЗВАЦЬ ПРАЦЯГЛАСЦЬ ФІНАНСАВАГА КРЫЗІСУ...»

У ключавых галінах беларускай эканомікі захоўваецца становачая дынаміка вытворчасці і інвестыцыйнай дзейнасці, было падкрэслена на ўчарашнім пасяджэнні Савета Міністраў Беларусі. Падчас абмеркавання вынікаў сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны за мінулыя дзевяць месяцаў адзначана і тое, што па большасці важнейшых паказчыкаў у параўнанні з адпаведным леташнім перыядам па-ранейшаму назіраецца тэндэнцыя паскарэння тэмпаў росту.

У прыватнасці, прырост ВВП у студзені-верасні склаў 10,7 працэнта дзякуючы высокім тэмпам развіцця прамысловасці рэспублікі, а таксама значнаму ўзросту спажывецкага і інвестыцыйнага попыту. Інвестыцы ў асноўны капітал прыраслі на 23,2 працэнта. Разам з тым, паводле агульных міністрам эканомікі Мікалаем Зайчанкам звестак, у студзені-жніўні не удалося выйсці на прагнозныя параметры па абмежаванні імпарту тавараў і паслуг (154 працэнт пры прагнозе на 2008 год 112,5-113,5 працэнта). Сальда знешняга гандлю таварамі і паслугамі склама мінус 2097,7 мільёна долараў ШША пры прагнозе на год у дыяпазоне мінус 1400-1420 мільёнаў долараў. Акрамя таго, у студзені-верасні не забяспечана да-

Ва ўрадзе

Пісталет як аргумент

Супрацоўнікі ДАІ ў Гродне аператыўна затрымалі мсцовага жыхара, які падарэзаў у пагарзе забойствам. Увечары паміж злымянікам і вадзіцелем прыватнага транспартнага прадпрыемства ў двары дома па вуліцы Славянскага ўзнікла канфліктная сітуацыя. Вадзіцель грузавога «Мерседэса» вярнуўся з райса і збіраўся разгрузіць машыну. Калі яго аўтамабіль рухаўся заднім ходам, на шляху ўзнікла легкавая машына. Яна такім жа чынам ехала насустрэчу. Абодва вадзіцелі былі вымушаны спыніць рух. Раптам вадзіцель легкаўкі падышоў да «Мерседэса», стаў абурэцца і выказаць пагрозы. Потым дастаў прадакт, падобны на пісталет. Убачыўшы накіраваны на сябе «ствол», вадзіцель «Мерседэса» зразумеў, што далейшая размова можа скончыцца сумна. Ад'язджаючы ад месца іначы дзінту, ён па мабільным тэлефоне пазваніў у міліцыю па нумары 102 і паведамаў пра здарэнне. Першым на месца прыбыў наряд батальёна дарожна-патрульнай службы ДАІ УЗС аблвыканкома. Праваахоўнікі праз дзяжурнага інспектара даведліся, каму належыць машына, на якой паехаў злымянік, і накіраваліся да месца яго жыхарства на вуліцу Пестрака. Чалавек, які падарэзаў у злымяніцтва, быў затрыманы ў двары свайго дома.

Іван РЫБАК, намеснік начальніка УЗС Гродзенскага аблвыканкома.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

УКРАЇНА ПРАЦЯГНЕ ПАСТАЎЛЯЦЬ ЗБРОЮ Ў ГРУЗІЮ

Україна працягне экспартаваць зброю ў Грузію адпаведна з падпісанымі кантрактамі, заявіў у аўторак на брыфінгу Святлоў Хімчанка — кіраўнік дэпартаменту Украінскага савета нацыянальнай бяспекі і абароны па пытаньнях ваеннай бяспекі. Следчая камісія Вярхоўнай Рады, аднак, сцвярджае, што пастаўкі не спыніліся і пасля пачатку вайны ў Паўднёвай Асеці.

Паводле слоў Хімчанкі, асноўнае ўзбраенне, якое Україна адпраўляе ў Грузію, гэта тэхніка савецкай часоў, за выключэннем баявога модуля «Шквал». Кіраўнік дэпартаменту адзначыў, што аб'ём паставак зброі ў Грузію ад агульнага аб'ёму экспарту украінскіх узбраенняў складае 7 працэнтаў.

ПЛАН ЗАМАХУ НА АБАМУ СПЕЦСЛУЖБЫ ЗША ЛІЧАЦЬ СМЕШНЫМ

Прадстаўнікі спецслужбы ЗША працягваюць расследаванне змовы, накіраванай супраць кандыдата ў прэзідэнты ад Дэмакратычнай партыі Барака Абама. Які паведамыцца, 20-гадовы юнак і 18-гадовая дзяўчына нібы планавалі расправіцца з палітыкам, каб не дапусціць яго ў Белы дом. Акрамя таго, неапазныты прыналежыць да ўплывага афраамерыканца.

Што датычыцца замаху на Абама, самі супрацоўнікі спецслужбы, якія расследуюць справу, лічаць гэтыя планы маладых людзей маларэалістычнымі. Сітуацыя пагаршаюць адкрыта смежныя паказанні аднаго з затрыманых аб тым, што Абама яны збіраўся расстраляць з вонкаў пляшай чорнай машыны, пасля чаго забіўшы планавалі апрадуць у беляя смюжкі і надзець белыя капелюшы. У той жа час пасля сумна вядомай боіні ў школе Каламбайн, якая забрала жыцці 13 чалавек, і дзясяткаў іншых рэзанансных расстрэлаў школьнай менавіта да гэтых планаў неапазнытаму прадстаўніку сілавых структураў ставяцца вельмі сур'ёзна. Які вынікая з матэрыялаў следства, спачатку неапазныты планавалі абраваць крану па продажы агнестрэлнай зброі, а затым здзейсніць напад на школу. Фінальным «акордам» павіна было стаць забойства Барака Абама. Паведамляецца, што сёння збіраўся расстраляць 88 чалавек і абезгалоўіць яшчэ 14.

ВУЧОНЫЯ: РАЗУМНЫЯ ДЗЕЦІ ЦАСЦЕЙ СТАНОВЯЦЦА АЛКАГОЛІКАМІ

Незвычайную залежнасць выявілі вучоныя з шатландскага ўніверсітэта Глазга: разумныя дзеці, якія набіраюць высокія балы па тэсце IQ, больш схільныя да злоўжывання алкаголем у дарослым жыцці. Што дзіўна, асабліва высокая рызыка сярод дзяўчынак.

У выніку даследавання, праведзенага з удзелам 8 тысяч чалавек, высветлілася, што з павелічэннем каэфіцыенту IQ на 15 адзінак рызыка злоўжывання алкаголем у мужчынаў зрастаецца ў 1,17 раза, а ў жанчынаў — у 1,38 раза. Прычыны такой залежнасці вучоныя пакуль растлумачыць не могуць — верагодна, што яна хаваецца ў пачуцці нерэалізаванасці «разумнікаў».

МЕСЦА ДЛЯ БАМБЫЛ,

або Асаблівасці нацыянальных перавозак

У выхадныя вырашыла наведваць бацькоў, аведзіць да іх сваю дачку — парадаваць старах. У пятніцу тэлефаную на вакзал — на аўтобус Мінск — Віцебск ёсць 11 білетаў. Выдатна. Бягом у дзіцячы садок і на «Маскоўскі». У касе адказваюць: білеты прададзеныя. Прычым на ўсе райсы (якіх насамрэч кот наплакаў) да канца дня. Узгадваю, што на ўваходзе кожнага наведвальніка вакзала сустракае кампанія мужчын з прапановамі: Лепель, Полацк, Віцебск. Ідзем да іх. Удкладна кошт — па цене аказваецца не тысячамі больш, чым на каморчыны райс (маршруткі) які прапануе аўтавазак, плюс перасадка ў Лепель. Нічога не застанецца, які нагадзіцца. Ад нечага рабіць пытаю ў нашага вадзіцеля: «Доўга чакаць, пакуль вы зберэце пасажыраў?» — «Усё робіцца хутка. Прысядзецца пакуль на лаўку». А на лаўках такія ж які і а авантурысты — усё

Да ўвагі Мінтранса!

Фота Пятра ФАМІНА

Table with exchange rates for various currencies and services. Includes columns for currency type and rate.

ISSN 1990 - 763X

ДА ВЕДАМА ЧЛЕНАЎ САВЕТА РЭСПУБЛІКІ НАЦЫЯНАЛЬНАГА СХОДУ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ 31 кастрычніка 2008 г. у 10.00 у зале пасяджэнняў Савета Рэспублікі (вул. Чырвонаярмейская, 4) пачне работу першая сесія Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь чвэрцгата склікання. Рэгістрацыя членаў Савета Рэспублікі адбудзецца 31 кастрычніка з 8.45 да 9.15.

Advertisement for BPS-BANK. Text: «КЛАССИЧЕСКИЙ» на следующих условиях: - срок привлечения — 6 месяцев; - размер процентов — 11 % годовых (доллары США, евро, российские рубли); - возможность внесения дополнительных взносов без ограничения периодичности внесения и суммы; - ежемесячная капитализация процентов с возможностью их востребования; - открытие депозита на имя другого лица. Дополнительную информацию можно получить в любом учреждении ОАО «БПС-Банк», на веб-сайте (www.bpsb.by) или по телефону — 148 (многочисленный). Возврат средств физических лиц в ОАО «БПС-Банк» гарантируется в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

18-ГДАВОВАЯ ПЛЯМЕННИЦА ЗАБІЛА ЦЁТКУ У Полацку адбылося незвычайнае і жудаснае: мсцовая 18-гадовая дзяўчына да смерці збіла сваю 28-гадовую цётку — жыхарку раёна. Аблезна — беспрацоўная. Ноччу выпалі ў кватэры пляменніцы дзі пасварыліся. Маладушку жанчыну адвезлі ў бальніцу. Яна пранекалькі дзён памерла ў рэанімацыйным аддзяленні, не прыходзячы ў прытомнасць. Узбуджана крмінальная справа. Пляменніца затрыманна. Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Аўтарская рубрыка Леаніда Заікі: Незалежная экспертыза

НЯМА СЭНСУ ПЕРАВОДЗІЦЬ РУБЛІ Ў ІНШУЮ ВАЛЮТУ

З вядомым беларускім эканамістам, кіраўніком аналітычнага цэнтру «Стратэгія» Л.Ф. ЗАЙКАМ наш карэспандэнт гутарыць аб асаблівасцях уплыву глабальнага фінансавога крызісу на нашу жыццё. — Леанід Фёдаравіч, не ведаю, які вам, а мне цяперашня эканамічная і фінансавая сітуацыя ў свеце і перспектывы развіцця глабальнага крызісу здаюцца усё больш заблытанымі. Асабліва на фінансавым рынку, дзе адбываецца нешта незразумелае: курс амерыканскага долара, які многія пачалі ўжо хаваць як асноўную сувесную валюту, нечаканна вырас у адносінах да іншых асноўных валют. А, здавалася, магутны еўра пакаціўся ўніз. Толькі японскага іена трохі падрасла. І гэта на фоне таго, што менавіта ў Злучаных Штатах грывнуў сумнавадомы іпатачны крызіс, які хутка набыў статус сувеснага. Чаму, што, адкуль? — Адакжу так: крызіс як крызіс. Усё адбываецца згодна з вядомай французскай прымаўкай: на вайне не яна вайне. Там нехта перамагае, а нехта праіграе, і часам вельмі моцна. Вось так і ў час цяперашняга сістэмнага крызісу адны страчаюць грошы, іншыя іх набываюць. І нічога дзіўнага тут няма. Скарэст росту курсу амерыканскай валюты просты: зраз у Злучаных Штатах рэзка ўзрос попыт

на долары. Яны пазарэз патрэбны ўсім: ураду, банкам, транснацыянальным кампаніям, будаўнічым і нафтавым фірмам і г. д. А так як амерыканская эканоміка самая вялікая ў свеце, то і адпаведна сумы запатрабаваны астра-намічныя: трыльёны долараў. Вось іх амерыканцы ў экстрэмным парадку і перавозіць на радыём, у прыватнасці, з Еўропы, Расіі. Мэта — збалансаваць уласны фінансавы рынак. Інакш кажучы, усё вызначаецца попытам амерыканцаў на уласную валюту. Іх дзіві сёння: назад у Амерыку! Яны з гэтай нагоды зраз актыўна прадаюць акцыі замежных кампаній і банкаў, каб натаціць дэфіцыт грошай і такім чынам мінімаваць наступствы народжанага ў Злучаных Штатах крызісу. Вядомыя эканамісты і аналітыкі звязваюць рост амерыканскага долара з падзеннем ценяў на нафту з-за таго, што ў ШША знізілася патрэба ў энерганосітлах. Я згодны з гэтым. Бо эканамічная сітуацыя ў свеце па-ранейшаму галоўным чынам залежыць ад таго, якая яна ў ШША.

— У многіх нашых супрамадзян, якіх часова працуюць у краінах блізкага замежжа, з-за таго што там патанілі нацыянальныя валюты (напрыклад, ва Украіне, Літве), іх заробкі істотна знізіліся. Яны таксама ў ліку тых, хто праіграў? — Так. Вядома, шкада людзей. Беларусы, якія працуюць у Польшчы, з-за абвалу златага на розніцы курсаў недалічыліся вялікіх сум у доларах эквівалентна. Яны страцілі, а нехта з пэўнай міжнароднай фінансавай карпарацыі прыдыў гэтай многія тысячы долараў. Увогуле ў час крызісу часта ўзнікаюць, дакладней, ствараюцца велізарныя багачы. Рознага роду дзяліць выкрывістоўваюць цяжкасці іншых на сваю карысць. І неродка паспяхова. Таму супрамадзянам, можа, час падумаць, ці заставацца працаваць за мяжой, калі выгада становіцца усё меншай. (Заканчэнне на 7-й стар.)

Рыбу і сабе на стол, і на экспарт

Спажывец

Учора ў сталічным выставачным комплексе «Белэкспа» адкрылася XIV Міжнародная спецыялізаваная аптова выстава-кірмаш «Харчэкспа-2008», якая прадоўжыцца да 31 кастрычніка.

Аб жаданні ўдзельнічаць у сёлётай выставе заявілі больш за 250 прадпрыемстваў рознай формы ўласнасці, вытворцы і дыстрыбютары. Асноўную частку экспазіцыі складаюць прадукты тавары, спіртныя напоі, віны, пива, табачныя вырабы. Больш толькі некаторыя з самых вядомых беларускіх вытворцаў, чые стэнды ў гэтыя дні ўпрыгожылі «Белэкспса»: «Спартак» і «Камунарка», «Чырвоны харчавік» і «Віска-Фуд», «Барысаўскі мяскамбінат», «Гродзенскі мясакамбінат», «Інка-Фуд», «Слоніцкі мясакамбінат», «Белрыба» і «Санта Брэмар», «Савушкін прадукты» і «Бабуліна краўка», «Мінсклебпрам», Гродзенская тытунёвая фабрыка «Нёман», «Мінск Крышталь», «Крыніца», Віцебскі лікёра-гарэланчы завод...

На ўрачыстым адкрыцці пабываў і кіраўнік спраў прэзідэнта Мікалай Дамашкевіч. Ён не абмінуў стэнд прадпрыемства «Белрыба», якое знаходзіцца пад патранатам яго вядомства. Не адмовіўся Мікалай Фёдаравіч і ад прапановы прадаставіць прадукцыю, пасля чаго парамаўндаваў і журналістам зрабіць тое ж самае. Аб перспектывах развіцця прадпрыемства расказаў намеснік кіраўніка спраў прэзідэнта Эдвард Матуліс. У прыватнасці, ён паведамаў, што сёлетня мяркуюцца забяспечыць навукова абгрунтаваную норму ўжывання рыбы рыбі і морарадуктаў, якая ў год на аднаго беларуса складае 20 кілаграмаў.

Эдвард Матуліс нагадаў і пра магчымасці па патэнненці рыбы.

Алена КРАВЕЦ.

Павялічыліся працэнтныя стаўкі па рублёвых крэдытах

(Заканчэнне)

Пачатак на 1-й стар.

Для вырашэння гэтага пытання крэдытна-фінансавыя установы нашай краіны сталі павялічваць стаўкі па дапазатах фізічных асобаў, таму што ў існуючай сітуацыі яны з'яўляюцца асноўнай крыніцай рэсурснай базы банкаў. Напрыклад, сёння з'явілася больш прапановаў ад банкаў рэзяміцыя сродкі на непрацяглае тэрмін па высокіх стаўках. Напрыклад, у беларускіх рублёвых яны дасягаюць 15,5 працэнта гадавых, у доларах ЗША і еўра — 11 працэнтаў гадавых.

Акрамя таго, для падтрымання ліквіднасці беларускіх банкаў Насіянальны банк пры неабходнасці будзе прадастаўляць беззалогавыя крэдыты тэрмінам на 3 месяцы. Адпаведнае рашэнне змяшчаецца ў пастанове Праўлення Нацбанка ад 23 кастрычніка 2008 года № 153.

Працінты за карыстанне крэдытам будуць спаганяцца ў памеры стаўкі па аднадзённаму рублю за кожную адзінку (авэрнайт), павялічанай на тры працэнтныя пункты (20 працэнтнаў гадавых).

У якасці забеспячэння выканання абавязальстваў у крэдытных дагаворах будзе прадуладжана нясутнасць у памеры 0,1 працэнта ад сумы асноўнага доўгу па крэдыту за кожны дзень пратэрміноўкі плацяжы банкам.

Рашэнне аб прадастаўленні такіх крэдытаў будзе прымацца Саветам дырэктараў Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь на падставе прапановы Рабочай групы па курсовай палітыцы і манетарных аперацыях Камітэта па манетарнай палітыцы пры ўдзеле начальніка Галоўнага ўпраўлення банкаўскага нагляду або асобы, якая яго замяшчае.

БЕЛТА.

КУП «Мінскай абласной центр учета недвижимости»
ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН
по продаже объектов, расположенных в д. Зембин Борисовского р-на по ул. Изи Харика 17А, Б, В: **ЛОТ № 1** — здание сушильных навесов (1120 кв.м). Начальная цена 5 000 000 бел. руб. (земельн. участок 0,6998 га); **ЛОТ № 2** — здание формовочных цехов (667,8 кв.м). Начальная цена 15 000 000 бел. руб. (земельн. участок 0,3762 га); **ЛОТ № 3** — здание печи кольцевой с шатром (863 кв.м). Начальная цена 10 000 000 бел. руб. (земельн. участок 0,9101 га). Подробное извещение опубликовано в газете «Звязда» от 17.09.2008 г. Аукцион состоится **11.11.2008 г.** в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 321. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **10.11.2008 г.** до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 326.

Контактные телефоны
(8017) 2246134, (8029) 7954381, 3594381.
Сайт в интернете: www.rtf.by
КУП «Мінскай абласной центр учета недвижимости», УНП 690324015.

КУП «Мінскай абласной центр учета недвижимости»
ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН
по продаже следующего имущества ОАО «Черевский молочный завод» (пл. зем. уч. 3,47 га), в том числе здания и сооружения: корпус завода (общ. пл. 2 431,4 кв.м), административное здание (общ. пл. 442,4 кв.м), склад казеина (общ. пл. 121,5 кв.м), мастерские (общ. пл. 269,2 кв.м), материальный склад (151,3 кв.м), склад (общ. пл. 172,8 кв.м), гаражи (общ. пл. 301,8 кв.м), мойка автотомоных цистерн и прачечная мойки спецдозижек (159,9 кв.м), незавершенное строительство производственного цеха (общ. пл. 4 376 кв.м), резервуары подземные (2 ед.), подъезды и площадки, внешние сети трубопровода, вмонтированные в цеховые, теплицы, труба дымовая; **оборудование для производства кисломолочных изделий, транспортные средства (автомобили ГАЗ 3110 Волга, УАЗ 3303, автопогрузчик дизельный вилочный, электропогрузчик вилочный), мебель, ортехника, компьютеры и др. имущество.** Начальная цена снижена на 60 % и составляет 1 514 000 000 бел. руб. с НДС. Подробное извещение опубликовано в газете «Звязда» от 22.04.2008 г. Аукцион состоится **18.11.2008 г.** в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 326. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **17.11.2008 г.** до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 326.

Контактные телефоны
(8017) 224 61 34, (80293) 659569.
Сайт в интернете: www.rtf.by
КУП «Мінскай абласной центр учета недвижимости», УНП 690324015.

КУП «Мінскай абласной центр учета недвижимости»
ПРОВОДИТ ПОВТОРНЫЙ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН
по продаже земельных участков в частную собственность гражданам Республики Беларусь для строительства и обслуживания многоквартирных жилых домов в д. Новашино Петришковского сельсовета Минского района, в том числе: **Лот 2** — земельный участок площадью 0,1527 га, начальная цена — 10 380 000 рублей; **Лот 3** — земельный участок площадью 0,1546 га, начальная цена — 10 504 000 рублей. В непосредственной близости имеются сети электроснабжения. Подробное извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 26.06.2008 г. Аукцион состоится **11.11.2008 г.** в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, ком. 321. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **10.11.2008 г.** до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, ком. 326.

Контактный телефон (8 017) 224 61 34.
Сайт в интернете: www.rtf.by.
УНП 690324015

БЕЛАРУСЬ ЗАЎСЁДЫ БУДЗЕ ЦВЁРДЫМ ПРЫХІЛЬНІКАМ ІНТЭГРАЦЫІ, заявіў у інтэрв'ю газеце «Известия» Аляксандр Лукашэнка

Расійская газета «Известия» ў нумары за 28 кастрычніка апублікавала разгорнуты інтэрв'ю Прэзідэнта Беларусі, старшыні Міждзяржсавета ЕўрАзЭС Аляксандра Лукашэнкі, у якім ён даў свае ацэнкі працэсам, што адбываюцца ў гэтай арганізацыі, і падаляўся думкамі аб пераэтэках дзейнасці развіцця.

Адказваючы на пытанне, ці ўсё пытанні вырашаны па стварэнні Митнага саюза і адзінай эканамічнай прасторы, Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў: «Нам яшчэ вельмі рана сабе хваліць. Супольніцтва пакуль што не стала той структурай, якая задумалася першапачаткова. Жаданне ў дзяржаў удзельніц рухацца далей быццам бы ёсць, але працяваць пакуль што не бачна. Патрэбны канкрэтныя справы, а саўб'яднаць больш чым дастаткова».

Разам з тым ёсць аб'яднаны пачатак, і ён — у агульнай гісторыі, а відарочная матыяцыя — у эканаміцы і геаграфіі.

«Беларусь заўсёды была цвёрдым прыхільнікам інтэграцыі на постсавецкай прасторы... Беларусь у рамках Супольніцтва імкнецца да прайсці і рэзультыв рэчаў. Мы робім усё, каб як мага хутчэй стварыць рэальны Митнага саюз, адзіна конкурэнтны ўмовы на вельмі рынку, агульныя правілы ў галіне транспарту і транзіту».

Паводле слоў Аляксандра Лукашэнкі, перспектывы развіцця Супольніцтва Беларусь бачыць не толькі ў эканаміцы, але і ў сацыяльнай, гуманітарнай, навукова-тэхнічнай галінах.

«Сёння няма экспертаў, якія маглі б дакладна назваць працягласць фінансавага крызісу...»

(Заканчэнне)

Пачатак на 1-й стар.

Ужо шпёр некаторыя замежныя партнёры, якія з'яўляюцца спажывцамі беларускай нафтаіхімічнай прадукцыі (напрыклад, тэхнічнай і кардонных нітак), з-за рэцэсіі эканомікі, скарачэння банкаўскага крэдытавання адмаўляюцца ад раней заяўленых кантрактаў і не купляюць яе. Акрамя таго, па гэтай жа прычыне закупкі калійных угнаенняў у Еўропе, Паўднёва-Усходняй Азіі, Бразіліі, Усё сёлета ў ліпені сталі адмаўляцца ад раней заяўленых аб'ёмаў закупкі. Працягваючы актуальную тэму, міністр падкрэсліў, што «сёння няма экспертаў, якія маглі б дакладна назваць глыбіню фінансавага крызісу, яго працягласць, аднак усё аднадушныя ў тым, што гэтай глабальнай з'ява захране эканамію ўсіх краін». Што датычыцца Беларусі, то каб мінімізаваць наступствы фінансавага крызісу, у краіне прадуладжваецца прыняцц

тэму адпаведных мераў. На думку Мікалая Зайчанкі, каб не дапусціць зніжэння тэмпаў росту эканомікі, нам неабходна ўзаемадзеянне з замежнымі інвестарамі, якія зацікаўлены ва ўкладанні капіталаў у айчынную эканоміку. Як лічыць міністр, органам дзяржаўнага нагляду павышэння эфектыўнасці знешнегандлёвай дзейнасці неабходна пазбягаць усемагчыных рызык. Трэба будзе ацэньваць расходу бюджэтных і валютных сродкаў на закупку імпартных тавараў, скараціць іх да ўзроўню неадкладных патрэбаў. У той жа час ад знешнегандлёвых партнёраў неабходна дабівацца максімальных скідаў і адтэрміноўкі плацяжы на імпарце. Прадметам асаблівай увагі кожнага кіраўніка павінна стаць скарачэнне дэбіторскай запавязанасці за прадукцыю, пастануючы на экспарт. Узрадавоўвае банкаўскую сістэму краіны, Мікалай Зайчанка зазначае, што Нацыянальнаму банку патрэбна аператыўна

прыняцц дадатковыя меры па забеспячэнні стабільнасці курса нацыянальнай валюты і грашовога абарачэння, па бесперабойным крэдытаванні рэальнага сектара эканомікі, па захаванні золатавалютных рэзерваў. «У комплексе, — мяркую міністр, — гэта дазволіць кампенсавать урон, які магчыма ў умовах сусветнага фінансавога крызісу».

Ацэньваючы прырост ВУП у студзені—кастрычніку гэтага года, міністр скажаў, што ён будзе дастаткова высокім — на ўзроўні 110,6 працэнта. Чаканае зніжэнне на 0,1 працэнтнага пункта ў параўнанні з вынікамі 9 месяцаў ён звязвае з магчымым падзеннем рэзіннага таваразвароту. Канстатуе той факт, што за студзеня—верасень дасягнуты неблагі вынік сацыяльна-эканамічнага развіцця, міністр скажаў, што яны атрыманыя ў перыяд адносна спакойнага, дакрызіснага развіцця.

Ігар ШЧУЧЭНКА.

Раман МЯНЦЮК: На слыху «Я ЦАЛКАМ ПРЫЗНАЮ СВАЮ ВІНУ»

Учора пачалася судовыя слуханні па справе Рамана Менцюка, віноўніка дарожна-транспартнага здарэння на трасе Мінск — Мікашэвічы.

Нагадаю, што індэнт гэтага адбыўся сёлета 2 сакавіка. П'яны і без праваў, Раман Мянцюк гнаў у мініск накірунку з хуткасцю 160 км/г. Каб затрымаць парашульніка, супрацоўнікі ДАІ спынілі некалькі аўтамабіляў і пераардазілі імі трасу. Той не спыніўся і пратэрміноў «жывы шчыт». Пляч чалавек, у тым ліку і нявеста Р. Менцюка Волга, атрымалі розныя траўмы.

Такім чынам, Р. Мянцюк абвінавачваецца за кіраванне транспартным сродкам у нецвярозным стане і няясненне ў выніку ДТЗ па неасцярожанасці цяжкай цялеснай пашкоджанні А. Дзьякаву — знаёмму Р. Менцюка — які ехаў на прадзійм сядзенні побач з абвінавачваным. Пацярпелы, калі даваў паказанні, адмовіўся ад матэрыяльнай і маральнай кампенсаций. «Не саджайце Рамана ў турму, я сам там не год сядзеў, ведаю, што гэта такое».

Падчас суда Р. Мянцюк скажаў, што няглядзеў за тое, што праваў не меў і не ведае, як выглядае

знак, што ўказвае на мянушасць нарэзнага пункта, усё ж такі ўгадаваўшы Волгу ўстаўшы яму месца за рулём. «Калі ўбачыў, што за намі гошніца міліцыя — вырашыў уцякаць, не хацеў, каб з-за мяне ў Волгі забралі праваы. Тым больш што заставалася 10 дзён да нашага вясялля».

Волга Мянцюк (вясцельце усё ж такі адбылося 14 сакавіка) цяпер знаходзіцца на восьмым месяцы цяжарнасці. Яна абвінавачваецца за допуск да кіравання транспартным сродкам асобы, якая не мае права на кіраванне транспартнымі сродкамі і якая знаходзілася ў стане алкагольнага ап'янення. Але гэта дзве розныя справы. Таму пакуль што Волга давала паказанні ў якасці сведкі злычства свайго мужа.

«Вось да чаго прывялі яго недарэчнае жаданне і мая слабасць, — сказала Волга. — Я даверыла Раману свой лёс, а ён адным махам зламаў мне ўсё жыццё».

На пытанне судзіў, якую меру пакарэння ён хацеў бы атрымаць, Раман скажаў, што хоча атрымаць тое, што заслужыў. «Я поўнацю прызнаю сваю віну, але хацеў бы папрасіць не арыштоўваць мяне,

а дазволіць кампенсавать усім маральныя і матэрыяльныя страты на волі. Я не хачу, каб мая маці-пенсіонерка плача за мяне гронах. Я буду працаваць колькі патрэбна».

Р. Мянцюк раней тройчы адбываў пакарэнні за розныя злычствы (быў асуджаны за крадзеж, за выкраданне аўтамабіля і хуліганства). 28-гадовы чалавек праваў да гэтага ў месцах забавуленна волі больш як 10 гадоў.

На судовым пасяджэнні была вынесена прапанова спагнаць з Р. Менцюка 2 міліёны 770 тысяч 90 рублёў за сродкі, затрачаныя на яго пошукі (пасля узбуджэння крымінальных спраў сямі Р. Менцюкоў знікла з Беларусі. І толькі 11 ліпеня яны былі арыштаваныя на тэрыторыі Расіі).

«У Расію мы з жонкай паехалі для таго, каб зарабіць грошы. Бо разумелі, што нам трэба будзе кампенсавать маральныя і матэрыяльныя страты тых людзей, якія па волі лёсу сталі «жывым шчытом».

Зараз Р. Мянцюк узяты пад варту і чакае канчатковага рашэння суда.

Надзея ДРЫЛА.

МЕСЦА ДЗЯРЖАМ

(Заканчэнне)

Пачатак на 1-й стар.

Калі наш вадзіцель у Мінску, спыніўшыся на святларае, выскачыў з машыны і пабег да багачкіна — па тэлефон, забыты ў куртцы, я яшчэ сумнівалася, але калі на трасе ён пачаў аб'езд перад носам супрацьнаправленай машыны, але ў апошні момант усё ж перадумаў завяртаць манеўр, я зрадуццела: мы ў руках прафесіянала. Тэлефон, які высветлілася падчас падарожжа, кро першай неабходнасці. Вадзіцель тэлефанаваў і удакладняў, у колькі адправілася наступная за намі машына — ў Лепель (высветлілася, што праз пятыццаць хвілін) і дзе знаходзіцца папярэдняя, паведаміў, што дашынку ў іх звычайных месцах аблаў няма (таксама адзначаюць Дзень аўтамабіліста), браніраваў месцы ў такіх жа перавозчыках-нелегалаў тым, каму ехаць трэба было далей, чым у Лепель, а дэкладнай, у Полацк і Віцебск, яму тэлефанавалі кліенты і цікавіліся, як можна даехаць, тэлефанавалі калегі і патрабавалі хутчэй падвозіць пасажыра, якому патрэбна ў Полацк... І так усю дарогу. У імя стала зрадуццела: гэта цэлы клан, які ў перавозках надойта і ўсё гэта.

А мяне, зрадуццела, падчас падарожжа мучылі пытанні. Добра, вадзіцель пры яго бессаромнай цязе да мабільнага тэлефона не

у пятніцу калі не кожныя пятнаццаць хвілін, кожную паўгадзіну — дакладна. Тое ж самае ў напрамку Лепель — Віцебск і Лепель — Полацк. Хоць для пасажыраў куды больш беспячэна было б, калі б аўтавазак арганізаваў райсы дадатковы маршрут (і атрымліваў ад гэтага прыбытак), тым больш, што ў нелегалаў імяны ніколі не ніжэйшыя, а значныя навучаны сацыяльнай рэкламай наш пасажыр, хутчэй за усё, аддаў бы перавагу афіцыйнаму перавозчыку — з білетам і гарантыямі. Або аддаць гэта на волю прыватнікам, але тым, якія працуюць афіцыйна, а значны праходзяць неабходны працэдурны, якія патрабуе элементарнага беспячэна.

...У надзёлю ўвечары тэлефонна сяброўцы, якая наведвала бацьку ў Салігорску. Расказавае, што збіраецца вяртацца ў Мінск. Чаму так позна, пытаецца. Адказвае, што запісалася толькі на 20.45. Што значыць запісалася, не разумее я. Тлумачыць, што ездзіць толькі з прыватнай канторай (якая працуе легальна). Так атрымліваецца танней — на дзяржаўны аўтобус кошт быў 17 тысяч, а тут 14. А калі прад'явіць картанку (яна выдаецца пастаянным кліентам, і там адзначаецца кожная пазежка) яны лівянуць дола пры — машыны адпраўляюцца ў той жа Лепель

Алена АЎЧЫННІКАВА.

Абзац

■ Узровень аўтамабілізацыі насельніцтва Беларусі перавысіў аналагічны паказчыкі некаторых еўрапейскіх краін. Па колькасці аўтамабіляў на 1 тыс. жыхароў Беларусь перагнала Венгрыю, Польшчу, Славенію і Чэхію. Да прыкладу, у Польшчы на 1 тыс. жыхароў прыходзіцца 243 аўтамабілі, у Беларусі — 261, а ў Германіі 545.

■ **ДАІ не будзе штрафваць за адсутнасць на аўтамабілі зімовых шынэляў, але будзе ўлічваць гэты фактар пры ДТЗ у асенне-зімовы перыяд.** падкрэсліў ч. в. а. начальніка ДАІ МУС Беларусі Васіль Бульбінкаў. Работнікі службы бяспекі рух не патрабуюць, а настолькі рэкамендуець вадзіцелям у мэтах уласнай бяспекі памяняць гуму на «зімовую».

■ У Віцебскім раёне мисювы жыхар 1951 г.н. кіраваў самаробным трактарам без дзяржаўнаму і на аўтадарозе каля вёскі Штану-рова не справіўся з кіраваннем, скінуўся ў кювет і перакуліўся. У выніку ўжук, які быў з ім у якасці пасажыра, трапіў пад трактар. 11-гадовае дзіця памерла на месцы.

■ **Карацінці па шаленстве аб'яўлены ў двух раёнах Віцебска, дзе было вылучэння дзве згінулыя лісы.** Даследаванні паказалі, што яны былі хворыя. Адзін віцебчанін, які звярнуўся па дапамогу, праходзіць курс вакцынацыі. Прафілактычныя меры прымаюць вадзіцеляў у раёне гарадской клінічнай бальніцы №1 і прыватнага сектара на беразе ракі Лучоса. Спецыялісты ажыццяўляюць падворны абыход, каб выявіць тых, хто мог мець кантакт з хворымі жывёламі, вадзіцеляў вакцынацыю свойскай жывёлы і пасажыроў аўто дзяржаўных катой і сабак.

■ Расія мае намер аказаць Украіне садзейнічанне ў павышэнні бяспекі плячойкі Чарнобыльскай атамнай станцыі, паскарэнні пачатку вываду яе з эксплуатацыі. На гэтыя мэты мяркуюцца выдаткаваць \$17 млн.

■ У Іркуцкай вобласці ў адным з кафе ахоўнік застрэліў 39-гадовага наведальніка, які ўчыніў скандал з-за высокай цаны на чай. Ахоўніку не спадабалася абурэнне наведальніка высокім коштам кубка гарбаты, пачалася спрэчка. Размова працягвалася на вуліцы. Пасля гутаркі на павяшаных танах ахоўнік страляў з траўматычнага пісталета «Аса». Падарозны ў забойстве затрыманы.

■ Уначы ў Маскве ўладальнік дарогай іншамаркі быў забіты пасля таго, як паспрабаваў аказаць супраціўленне рабаўніку. Злымынік, пагражаючы пісталетам, паспрабаваў высадзіць мужчыну з аўтамабіля Range Rover Sport, аднак гаспадар машыны аказаў супраціўленне. Тады злымынік страляў яму ў галаву і знік на скрадзенай машыне. Вадзіцель аўтамабіля ад атрыманнага ранення памёр. Як падлічылі спецыялісты, у Расіі кожны другі жокаваў аўтамабіль выкрадаецца з прымяненнем сілы і зброі. Штодзень у Маскве ажыццяўляецца да дзесяці выкраданніў дарагіх іншамарак.

■ **Рэстаран у горадзе Гёно на поўначы Іспаніі прапанавае «антыкрызіснае» абедзёнае меню ўсяго за 1 еўра.** Мэта акцыі — дапамагчы жыхарам горада ў складанай эканамічнай сітуацыі. За 1 еўра (\$1,26) наведальнікам прапануюць суп з морарадуктаў, рабрынік з рысам, курчы альбо анчоўсы з салатай, а таксама хлеб, напой і дэсерт. Чэргі ў рэстаране, розлічым на 49 месцаў, пасля з'яўлення новага меню значна выраслі. У адзін з дзён установа абслужыла каля 200 наведальнікаў. Страты рэстаран мяркуюць пакрыць за кошт добрай вырочкі ў выхадныя дні.

■ У Італіі ва ўзросце 110 гадоў памёр апошні італьянскі ветэран Першай сусветнай вайны. Зараз у свеце засталася 7 удзельнікаў той вайны — трое ў Вялікабрытаніі, двое — у Канадзе, па адным — у Аўстраліі і ЗША.

Поўны абзац

■ Пудзель па мянушцы Чучы выбег на ўзлётна-пасадачную паласу міжнароднага аэрапорта ў Бостане (ЗША) і каля 17 гады ўчыкаў ад супрацоўнікаў наземных службаў. Сабачка прыляцела ў Дартмуўт і выбіраўся з клеткі падчас вытрузкі багажу. Яго спрабавалі завіць 15 паліцэйскіх, пакажаны і нават электрыкі, але безвынікова. У выніку не менш за васьмь райчыў былі затрыманыя, спазненне складала да паўгадзіны. Калі Чучы прагавалася, яе, нарэшце, удалося падманіць з дапамогай яжы. Ветэрынар апрацаваў ёй раны і драпіны, пасля чаго пудзель узяўся за гаспадарамі.

■ Ювельнічы ўпрыгнэжаны на суму амаль у міліён долараў удалося ўкраціць з магазіна ў цэнтры Мілана мяшчынскую вокнаў. Крадзеж адбыўся ў адным з самых шыкоўных ювельнерных магазінаў горада. Калі мужчына, апрануты ў звычайную ўніформу, устанавіў насупраць вокнаў драбіны і стаў праіраць вокны, нікто не заподозрыў нічога дрэннага. Аднак замест таго, каб вымыць вокны ўстаноў, размешчаныя на самым ажыўленым месцы горада, мужчына акуртна развіўшы шко і скляў у вядро ўпрыгнэжнікі. Пасля гэтага ён спакойна злез з лэсвыці і знік у натоўпе. Хто ён быў і куды ён, дзвядзецца высветліць паліцыі.

Паводле паведамленняў карэспандэнтаў «Звязды» і інфармагенцтваў.

КУП «Мінскай абласной центр учета недвижимости»
ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН
по продаже здания магазина «Игумень» (общ. пл. 63,9 кв.м), г. Червень, ул. Н. Зеневича, 6. Начальная цена снижена на 10 % и составляет 39 000 000 бел. руб. с НДС. Подробное извещение опубликовано в газете «Звязда» от 26.08.2008 г. Аукцион состоится **18.11.2008 г.** в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 326. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **17.11.2008 г.** до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 326.

Контактные телефоны
(8017) 224 61 34, (80293) 659569.
Сайт в интернете: www.rtf.by
КУП «Мінскай абласной центр учета недвижимости», УНП 690324015

МОГИЛЕВСКИЙ ГОРИСПОЛКОМ СООБЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА НА ПРАВО ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРА АРЕНДЫ ЗЕМЕЛЬНОГО УЧАСТКА

Аукцион состоится 28 ноября 2008 года в 16.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 28а, зал заседаний

№	Наименование предмета аукциона	Право заключения договора аренды земельного участка для строительства и обслуживания многофункционального комплекса офисно-коммерческих, торговых сооружений с объектами сферы обслуживания
1.		
2.	Местонахождение земельного участка, площадь	улица Ленинская, 0,3054 га
3.	Срок аренды земельного участка	50 лет
4.	Кадастровый номер земельного участка	74010000004000200
5.	Сведения об инженерных коммуникациях	На земельном участке имеется водопровод. В непосредственной близости располагаются все инженерные коммуникации
6.	Условия продажи	Снос объектов недвижимости и возмещение МГ КУП «Горсвет» убытков, причитаемых изъятием земельного участка 768 952 000 рублей
7.	Начальная цена продажи	119 832 000 рублей
8.	Размер задатка	10 785 000 рублей
9.	Расходы, связанные с подготовкой и проведением аукциона, подготовкой и изготвлением документации, подлежащей возмещению Победителем	

ЧЫРВОНАЯ ЗМЯЖА

СЁННЯ ў МІНСКУ АДКРЫВАЕЦЦА 40 З'ЕЗД БРСМ

Паважаць гісторыю, любіць Рагзіму

29 кастрычніка 2008 года спаўняецца 90 гадоў камсамолу. У юбілейны дзень у Мінску адбудзецца 40 з'езд Беларускага рэспубліканскага саюза моладзі, на якім будуць падведзены вынікі дзейнасці арганізацыі за 3 гады і вызначаны асноўныя перспектывы накірунку работы маладзёжнага саюза.

Гісторыя камсамолу Беларусі — гэта масавы безумоўны гераізм камсамольцаў у Вялікай Айчыннай вайне. Больш за 100 тысяч беларускіх камсамольцаў доблесна змагаліся на франтах. За ратны подзвіг у гады вайны 73 камсамольцы-беларусы прывесена высокае званне Героя Савецкага Саюза, сямі з іх 29 маладых жанчын. 37 тысяч юнакоў і дзяўчат — удзельнікаў партызанскай і падпольнай барацьбы з фашызмам — былі ўзнагароджаны ордэнамі і медалямі.

Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі, які аб'яднаў у сваіх радах больш за 490 тысяч маладых людзей, ганарыцца тым, што з'яўляецца правапераемнікам беларускага камсамолу, захоўвае напаміны камсамолам лепшыя традыцыі і вопыт.

Святлана ЛЕБЕДЗЕВА.

ДАРАГІЯ СЯБРЫ!

Шчыра рады павіншаваць вас са змяняльнай датай — 90-годдзем камсамолу, самай масавай маладзёжнай арганізацыі Савецкага Саюза.

З гісторыяй ВЛКСМ непарыўна звязана біяграфія многіх пакаленняў. Ён заўсёды быў на перадавой у вырашэнні стратэгічных для краіны задач: ліквідацыя неписьменнасці, індустрыялізацыя, абарона Радзімы ў гады Вялікай Айчыннай вайны, асваенне цалінных зямель, багатай Сібіры, Далёкага Усходу і Крайняй Пойначы, выхаванне грамадзяніна-патрыята, прапаганда здаровага ладу жыцця. Студэнцкі будаўнічы атрады, дзіцячыя і юнацкія слаборніцтвы «Залатая шайба», «Скураны мяч» на страцілі сваёй актуальнасці і ціпер. Усё лепшае з камсамольскага вопыту запатрабавана сучаснасцю.

Камсамол — гэта дзейнае ядранне лёсу краіны і кожнага з нас, поўныя творчасці і энтузіязму, асаблівы стан душы!

Юбілейныя ўрачыстасці даюць магчымасць выказаць удзячнасць ветэранам ВЛКСМ за захаванне пераемнасці пакаленняў і бяздэннага вопыту — фундамента для згуртавання сучаснай моладзі.

Сёння слаўную гісторыю і лепшыя традыцыі камсамолу працягвае Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі. Ён аб'ядноўвае юнакоў і дзяўчат высакароднай мэтай будаваць моцную і квітнюючую Беларусь — дзяржаву для народа.

Менавіта ад маладых і неабыхавых людзей рэспубліка чакае значных спраў і здзяйсненняў, энергіі і настойлівасці ў рэалізацыі па-сапраўднаму амбіцыйнага планаў магутнага прарыву да новай якасці жыцця, высокіх тэхналогій і годнаму месцу сярод самых развітых дзяржаў сусветнай супольнасці.

Жадаю вам моцнага здароўя, шчасця, верных сяброў, поспехаў і цудоўнага настрою.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр ЛУКАШЭНКА

ПАВАЖАННЯ ВЕТЭРАНАў

КАМСАМОЛЬСКАГА І МАЛАДЗЁЖНАГА РУХУ, ДАРАГІЯ СЯБРЫ!

Стварэнне 90 гадоў таму камсамолу стала пачаткам вялікага жыццёвага шляху маладзёжнага руху краіны.

Слаўная веха яго шляху — вялікія старонкі нашай гісторыі. У слове «камсамол» — палкасць і адвага, пляшчота і ідэяная перакананасць тысяч і тысяч праслаўленых рабочых і працаўнікоў вёскі, вядомых дзяржаўных і грамадскіх дзеячаў, выдатных вучоных, пісьменнікаў, майстроў мастацтваў, военачальнікаў і дыпламатаў.

Мільёны людзей з цвёрдымі ўспамінамі ўсёахапаючага камсамольскага будоўлі, спартыўнага рэкорды і песні каля вогнішча, дружбу і ўзаемавиручку, перадавалі навуку і культурныя дасягненні.

Для юнакоў і дзяўчат камсамол быў сапраўднай жыццёвай школай мужнасці, добра, справядлівасці, дзе вучылі стойкасці, выхоўвалі вялікае пачуццё адказнасці перад сабой, таварышамі, краінай.

Стараннямі ветэранаў маладзёжнага руху светлы і радасны, гераічны і беззапаветны камсамол жыве і сёння. Прадаўжэннем кам слаўнай камсамольскай гісторыі нашай краіны стаў Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі, які аб'яднаў у XXI стагоддзі таленавітую і захопленую, актыўную і творчую беларускую моладзь.

Паважанія ветэраны камсамолу, у гэты святочны дзень, які назаўсёды застаецца ў сэрцах людзей сімвалам маладосці і стварэння, прыміце словы шчырага удзячнасці за захаванне сувязі часоў і пераемнасці пакаленняў.

Жадаю вам бадзёрасці духу, здароўя, аптымізму, невычэрпнай камсамольскай энергіі і творчых поспехаў!

Толькі наперад!
Цэнтральны камітэт Грамадскага аб'яднання «Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі»

ВУЧНІ ПАВІННЫ ПЕРАРАСТАЦЬ НАСТАЎНІКАЎ

Як расшыфроваваць абрэвіятура «ВЛКСМ»? — спыталася маладая каляга. Я здзіўлена паціснула плячымі: для пакалення нашых дзядю і бацькоў не ведаць гэтага — як зараз не карыстацца мабільным тэлефонам. Тэхнічны прагрэс за 88 гадоў, якія працягну на зямлі Героя Савецкага Саюза, удзельнік Парада Перамогі на Краснай плошчы, палкоўнік у адстаўцы Рыгор Дзенісенка, зрабіў вялікія гіганцкія крокі наперад. Аднак тое, што засталася ў мінулым, у гісторыі, забывацца не павіна, бо бласламяцца — самая страшная рэч на Зямлі. Без памяці аб мінулым няма апоры, каб зрабіць крок у будучае. У тым, яшчэ не такім далёкім мінулым, Усеаюзны Ленінскі Камуністычны Саюз Моладзі адыграў сваю ролю. Аб гэтым — гутарка з праслаўленым лётчыкам.

— У 1937 годзе, калі я напісаў заяву, каб уступіць у камсамол, мне было 17 гадоў. На сходы мне далі станоўчую характарыстыку, прагала-савалі адзінаголасна, а праз год мяне ўжо абралі сакратаром камсамольскай арганізацыі школы. У мяне да гэтага часу захаваўся самы першы значок ВЛКСМ і «корачка» ад камсамольскага білета з яго нумарам. Сам камсамольскі білет здаваўся пры ўступленні ў партыю. Калі я быў школьнікам, мы арганізавалі «лікбез»: вучылі сваіх бацькоў грамаце. Яны ж амаль усе былі неписьменнымі. А настаўнік у школе, сакратар камітэта камсамолу, быў для нас прыкладам. Ён праводзіў гульні «У Чапаева». Шахі мы вырашалі драўлянымі, тачанку з коньмі даставалі, арганізавалі наступленне, і усё — як у фільме.

— У той вульні вы кім былі звычайна?
— Я — Пецькам. Першая кніга, якую я прачытаў: «Як загартоўвалася сталь». І мы ўсе хацелі быць падобнымі і на Паўку Карчагіна, і на Васіля Іванавіча Чапаева, і на Пецьку-смельчачка.

У тыя гады праводзілася вялікая работа па патрыятычным выхаванні і па падрыхтоўцы да абароны Айчыны. «Варашылаўскі стралок», «Гатовы да санітарнай абароны», «Гатовы да проціпаветранай абароны», «Гатовы да працы і абароны» — каб атрымаць такі значок, перш-наперш трэба было выканаць пэўныя нарматывы. І яшчэ ў слаборніцтвах трэба было ўдзельнічаць. А ў мяне яшчэ быў парашутны значок — за скачок з самалёта.

— Відаць, кожны, хто скажаў, добра памятае свой самы першы скачок з парашутом...
— У нашу вёску Хрэсцішча — гэта ў Данецкай вобласці — прыехаў інструктар з аэракулуба і прапанаваў усім скончыць з парашутом тут жа, у вёсцы. Многія, у тым ліку і я, загаліліся. Прайшлі падрыхтоўку на зямлі, і калі здалі залікі, самалёт прыляцеў у вёску, сеў недалёка каля школы. Памералі пульт — ён быў крыку вышэйшым, чым трэба. Хвалюваўся. Узляцелі, самалёт набраў вышыню 800 метраў, каманда: вылятай. Вочы ў мяне, відаць, квадратныя былі!

(Заканчэнне на 2-й стар. «ЧЗ».)

АД КАМСАМОЛА ў СПАДЧЫНУ

Сёе-тое з тагачасных формаў работы з моладдзю паспяхова выкарыстоўваецца і сёння

Многія лепшыя традыцыі камсамолу працягвае самая масавая маладзёжная арганізацыя краіны — Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі, у радах якога налічваецца каля 490 тысяч юнакоў і дзяўчат.

Таму вельмі сімвалічна, што напярэдадні змяняльнай даты па ініцыятыве БРСМ прайшла акцыя «Камсамол — 90. Новы фармат».

Урачыстасці ўжо адбыліся ў Віцебску, Гомелі, Магілёве. Аб традыцыйных пераемнасці — у гутарцы з першым сакратаром Цэнтральнага камітэта БРСМ Юрыем КРЫВАДУБСКІМ:

узроўня існуюць саветы ветэранаў камсамолу — сваімі парадкамі іны дапамагаюць нашым камітэтам у рабоце. Ідзе абмен меркаваннямі, выпрацоўка сумесных рашэнняў па самых злободзённых пытаннях. Набірае сілу рух сацыяльнага валонцёрства. Мы назвалі яго «Добрае сэрца». Студэнты ВНУ ахвотна дапамагаюць у дзіцячых дамах, бальніцах. Днямі прайшоў злёт валанцёраў «Добрае сэрца» на базе Рэспубліканскага анкалагічнага цэнтру ў Бараўлянах, другой гарадской дзіцячай бальніцы

А ёсць і проста рысы, якія сучаснай моладзі, на думку Юрыя Крывадушскага, няблага было б пераняць у ветэранаў камсамольскага руху:

— Перш за ўсё веру ў свае сілы, у тое, што дзякуючы менавіта ўласнаму напору, аб'яднаўшыся, моладзь зможна многае. Часам не бяруцца ж вырашаць нейкую задачу, вызначыўшыся загадзя, што гэта немагчыма. А колькі было цудоўных будоўляў, якія былі рэалізаваныя дзякуючы энергіі, маладзёжнаму энтузіязму. На тых прыкладах няблага павучыцца. Тады менш было меркантильнасці. Аднак сёння гэта зразумела — час дэкаваць іншыя ўмовы, тэлебачанне і кіно фарміруюць іншыя ідэалы, але ўсё ж...
Працягвае БРСМ і традыцыю ўшанавання лепшых з лепшых ганаровымі граматамі і значкамі:

— У 2006 годзе быў заснаваны нагрудны знак «За поспехі ў працы». Для тых, хто працяваў сябе ў службе, ёсць знак «За воінскую доблесць». Рытуэцка яшчэ і знак «За ахову правапарадку». Да таго ж, ёсць пераходныя прэміі для калектываў за высокія вынікі ў творчасці, навуковай дзейнасці. Напрыклад, лаўрэатам нашай прэміі стаў Прэзідэнт аркестра пад кіраўніцтвам Віктара Бабарыкіна.

Новы нагрудны знак «За ахову правапарадку», бясспрэчна, ёсць каму ўручаць. Маладзёжныя атрады БРСМ па ахове правапарадку працуюць вельмі актыўна. Заклучаны нават пагадненні аб супрацоўніцтве з Міністэрствам унутраных спраў і Генеральнай пракуратурай. Асабліва ўвага надаецца прафілактыцы рэцывіданай злачыннасці.

Пераемнасць прыносіць плён толькі ў спалучэнні з нава-

фіці — адметных, непаўторных мастакоў — маладзёжная арганізацыя падтрымлівае.

— Маладосці ўласціва энергія, ёй патрэбны выхад для творчых ініцыятыў. І забараняць юнакам рабіць гэта нельга, варта толькі накіраваць іх энергію ў канструктыўнае рэчышча, — тлумачыць Юрыя Крывадушскі. — Цікавы прыклад таму — выпадак у Магілёве. Там графіцкі прапанавалі расфарбаванне дома. Наш гарадскі камітэт узгадзіў гэта з камунальнымі службамі і атрымаў вельмі цікавы праект — яркае, каларовае прывітанне нашым алімпійцам на тарцы 5-павярховага дома. А галоўнае, маладыя людзі працавалі і бачылі вынікі сваёй працы — гэта ўпрыгожыла форал.

Не толькі нефармальным мастакам-пачаткоўцам дапамагае БРСМ, але і музыкам, і танцорам. Тэрытарыяльныя камітэты саюза моладзі часцяком становяцца месцамі для самадзейных рок-гуртоў (ладзяць

для іх канцэрты, фестывалі), а таксама ствараюць секцыі для заняткаў танцамі.

— Магчымасці нашых тэрытарыяльных камітэтаў, зразумела, большыя, чым, скажам, у групы маладых людзей, якія захапляюцца музыкой, — кажа першы сакратар Цэнтральнага камітэта БРСМ. — Аднак важна зрабіць так, каб гэта было ў арганізаваных формах. Ёсць таксама і прыклады, калі камітэты дапамагаюць ствараць секцыі, скажам, па брэйк-дансе. Да нас прыходзяць маладыя людзі, якія ўжо валодаюць вопытам, пэўнымі навыкамі і прапануюць стварыць такую секцыю. І ёсць прыклады, калі такія групы паказваюць добрыя вынікі.

Ад піянераў да БРСМаўцаў

Традыцыя Пяньерскага арганізацыі і БРСМ супрацоўнічаюць. Добрыя адносіны скла-ліся і на рэспубліканскім узроўні, і на рэгіянальным.

(Заканчэнне на 2-й стар. «ЧЗ».)

Першым палітычным актам ЦК КСМБ быў зварот да моладзі Беларусі прыняць удзел у выбарах Савецкай пад сцягам КП (Б)У. У сувязі з аб'яднаннем у лютым 1919 года Беларусі і Літвы ў Літоўска-Беларускую ССР іх камсамольскія арганізацыі 10 лютага аб'ядналіся ў Камуністычны саюз моладзі Літвы і Беларусі (КСМЛіБ).

У гады грамадзянскай вайны і ваеннай інтэрвенцыі 1918—20 гадоў большасць камсамольцаў уступілі ў Чырвоную Армію і партызанскія атрады, ваявалі супраць інтэрвентаў і ворагаў савецкай улады.

У пачатку 1920 года ў БССР дзейнічала больш 100 першых арганізацый, якія аб'ядноўвалі больш за 2000 чалавек.

У гады індустрыялізацыі камсамол шэфстваваў над будаўніцтвам БЕЛГРЭС, Гомсельмаша, Мінскай ЦЭЦ-2, Аршанскага ланно-кампіната і г.д. Камсамольцы ўдзельнічалі ў кампаніях ліквідацыі неписьменнасці. Больш за 17 тысяч яго прадстаўнікоў працавалі на будаўніцтве Днепрагэса, Сталінградскага трактарнага заводу, Урала-Кузнецкага камбіната, Камсамольска-на-Амуры, на шахтах Данбаса.

АД КАМСАМОЛА Ў СПАДЧЫНУ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «43».)

— Калі школьнікі паэтапа на праходзячым усе прыступкі (акцыябраты, потым піянеры, потым БРСМ), тады яны ўжо і арганізаваныя, і ідэяна гатовыя да такой работы, — заўважае Юрый Крывадубскі, які ў свой час з гонарам насяў піянерскі гальштук, а ў арміі выконваў абавязкі сакратара пярвічнай камсамольскай арганізацыі батарэі. — Гэта была стройная сістэма выхавання, мы проста не ўяўлялі іншага. Цяпер час больш складаны — больш інфармацыйных патокаў, меркаванняў. Не заўсёды бацькі адназначна адносяцца да гэтых момантаў... У Беларусі быў перыяд своеасаблівага вакууму, калі піянерская арганізацыя існавала, аднак былі пэўныя цяжкасці... Цяпер гэта сістэма наладжваецца, яна, можна сказаць, ужо выстраляла. Трывала супрацоўнічаць БРСМ і Піянерская арганізацыя ў школах (сумесныя дабрачынныя акцыі «Святло ведаў» — юныя актывісты перадаюць у сельскія школьныя бібліятэкі кнігі, гульні, відэакасеты, медальчыны матэрыялы, і «Чуды на Ражство» — піянеры і актывісты БРСМ радуюць падарункамі выхаванцаў дзіцячых дамоў, школ-інтэрнатаў). Традыцыйная форма супрацоўніцтва — правядзенне «Зарніцы». У гэтых сапартыўных бярэцх удзел старэйшыя з піянераў і малодшыя з БРСМ. Сёлета мерапрыемства праходзіла на рэспубліканскім узроўні. У Мінскай вобласці ў яго цікава назва — «Бастыёны мужнасці».

Абы лідар быў
Цікава, як самая масавая маладзёжная арганізацыя краіны заўсёды была новай? — Тут павінен быць асабісты прыклад і сумесныя справы, — лічыць Юрый Крывадубскі. — Гэта моцны быць і не глабальныя праекты, а дзейнасць, цікавая вучням канкрэтнай школы. Часчым парываць існуе, аднак актывіўнай работы там няма. Чаму? Не знайшоўся лідар, які наўвесь быў за сабой астатніх. Калі ёсць сакратар, які карыстаецца аўтарытэтам у

сваіх аднагодкаў, можа арганізаваць іх, вырашыць пытанні з той жа адміністрацыяй — існуе такая праблема, не будзем закрываць на гэта вочы, — работа будзе весціся. Таму цяпер адна з асноўных нашых задач — навучанне і стымуляванне маладых людзей, у якіх ёсць лідарскія задаткі, каб яны потым такую работу праводзілі. Перш за ўсё павінна быць апора на актывіўныя арганізацыі, а нашы штатныя супрацоўнікі могуць толькі накіроўваць. Варта, каб сакратар дзейнічаў не па заданні, а каб ініцыятыва ішла ад моладзі — тады гэта будзе эфектыўна і дзейна.

Юбілейны з'езд
— На 40 з'ездзе мы абмяркуем, што нам удалося, і над чым трэба працаваць. Гэта будзе і справаздача аб працы, якую прарабіла наша арганізацыя за тры гады, і пастаноўка задач, якія трэба вырашыць БРСМ у будучыні. У нас прынята праграма «Будучыню радзімы будаваць маладымі», у якую будзем уносіць некаторыя карэктывы — час паказаў неабходнасць гэтага. У асноўе будзе развіццё студатрадаўскага руху, удзел моладзі ў развіцці нацыянальных праектаў, якія прыняты на ўзроўні кіраўніка дзяржавы: адраджэнне вёскі, малых і сярэдніх гарадоў, вырашэнне дэмаграфічных праблем...

Да гадавіны вызвалення
Набліжаецца 65-годдзе вызвалення Беларусі, а яшчэ праз год краіна будзе святкаваць такі ж юбілей Вялікай Перамогі.

— На штодзёнай мужнасці мільёнаў людзей гэта перамога і была дагэтуля, — уяўляюць Юрый Крывадубскі. — Гэта цудоўная нагода тры прыклады перадаць цяперашняму пакаленню. Пакуль яшчэ ветэраны вайны жывыя, і гатовы дзяліцца сваім вопытам. Актывісты БРСМ бярэць актывіўны ўдзел у пошукавай рабоце, збіраючы на крупіны інфармацыю, якая магла б дапамагчы ў высвятленні прыналежнасці невядомых пахаванняў.

ТРЫ ВЫШЫНІ ВЕРЫ ХАРУЖАЙ

XX стагоддзе — эпоха маладых романтична настроеных людзей. Сярод асабліва праславіўшых у той перыяд нашу краіну дастойнае месца належыць Веры Захараўне Харужай. Яе жыццё складаецца з этапаў, кожны з якіх — сапраўды вышыня служэння Радзіме, народу. Восенню гэтага года Харужай споўнілася б 105 гадоў.

Першая вышыня Веры — падзвіг рэвалюцыянеркі. Але на дзяржаўным узроўні яго прызналі не адразу, а амаль праз 8 гадоў. Нарадзілася Вера Харужая 27 верасня 1903 г. у Бабруйску ў сям'і служачага. У тым жа годзе падрасталі сыны і тры дачкі: Вера, Надзея і Любоў. У Мазыры скончыла адзіную працоўную школу другой ступені. Неўзабаве працавала лідаркаю ў арганізацыі камсамола Беларусі і наладжвалі іх работы сыгралі сакратары ЦК ЛКСМБ Міхаіл Зімянін, Кірыла Мазураў, Сяргей Прытыцкі, Фёдар Сурган і іншыя кіраўнікі беларускага камсамола.

дзёжных газет: «Юныя пахары» (пазней «Малады артыст»), «Красная смена» (пазней «Чырвоная змена»), а таксама часопісы «Полымя». Але ў снежні 1923 г. шлях Веры якасна змяніўся. Сакратары ЦК Кампарты Беларусі спачатку В. Багуці, а затым А. Асаткін-Уладзіміры прапанавалі ёй нелегальную дзейнасць за мяжой, у Заходняй Беларусі. Апошняя тады па Рыжкім мірным дагавору 1921 г. з'яўлялася часткай Польшчы.

В. Харужая знаходзілася ў суседняй дзяржаве 9 гадоў (з лютага 1924 г. па 1932 г.), 7 з іх — у турэмным заключэнні. Да адказнай місіі яе рыхтавалі па праграме з Масквы. Вучоныя з Беларуска-літвынскага інстытута, Інстытута гісторыі АН БССР чыталі лекцыі аб унутраным і знешнім становішчы Польшчы, супрацоўнікі АДПУ паказвалі, якія закладоўваюць тайнікі, вучылі метадам канспірацыі. Вера Захараўна, ад прыроды мужны, арганізаваны чалавек, змгла хутка сабраць вакол сябе актывіўна рэвалюцыйна настроеных беларускіх моладзі. Яна з чэрвеня 1924 г. — сакратар ЦК камсамола Заходняй Беларусі, член ЦК камсамола Польшчы. Дзякуючы яе адважнай падпольнай дзейнасці рэвалюцыйны і нацыянальна-вызваленчы рух Заходняй Беларусі папоўніўся новымі членамі і больш рэалістычнымі праграмнымі ўстановамі. Але ж ішчэ падпольшчыцы было неадна, яна ў 1922 г. пасляхова заапылю Цэнтральную савецка-партыўную школу, была прынята на работу ў апарат ЦК ЛКСМБ, стала актывіўнай удзельніцай стварэння першых у Беларусі мала-

ВУЧНІ ПАВІННЫ ПЕРАРАСТАЦЬ НАСТАЎНІКАЙ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «43».)

Я потым сам многа разоў выйдву рабят і сёбе ўспамінаў. Калі парашут адрыўся, наступе самы цудоўны момант. Ляціш уніз, у вухах ціха-ціха, зямля пацяў прыбліжаецца. І чым бліжэй да зямлі, тым хутчэй яна на цвёрда «наб'ягае». І тут хочацца набраць спяваць, ты сам кіруеш парашутам! Пасля першага скачка нам адразу ўручылі пасведчанні, і парашутны значок, які я гэтугоўва да гэтага часу. Я потым гэтым спортам «заразіўся» і здзейсніў 550 скачкоў. Два з іх, праўда, у мяне былі вымушаныя, на фронце, калі з палёачых самалётаў скакаў.

— Але ж парашутыст — гэта не лётчык. Як «заразіліся» авіяцый?

— Тады быў кліч: «Камсамол — на самалёт. Камсамол павінен даць краіне 100 тысяч лётчыкаў». Пад гэтым дэвізам многа хлопцы, у тым ліку і я, сталі лётчыкамі. Але спачатку вучыўся ў аэраклубе і адначасова заканаваў школу ў сваёй вёсцы. Між іншым, тады ў мясцовай газеце пра мяне напісалі першы раз. Артыкул называўся «Ажыццёўленай мары». Камсамол даў краіне 100 тысяч лётчыкаў і нават больш. Менавіта тады заваўвалі паветра першыя нашы знаёмыя лётчыкі, першыя Герой Савецкага Саюза. Усе гэтым заразіліся пасля палётаў першых лётчыкаў, якія выратавалі чалоснікджа, по-нучу бы пералетіць цераз акіян Чкалава, Байдакова, Бялякова. Гэта ўсё тэ заразіла моладзь, як потым, праз дзесяцігоддзі, — палёт Юрыя Гагарына, калі ўсе хацелі стаць касманатамі. Я тады нават не мог уявіць, што маім настаўнікам будзе адзін з першых Герояў, праслаўлены Мікалай Пятровіч Каманін.

А потым было вучылішча ў Варшавіградзе ва Украіне. Яно называлася «11-я школа пілотаў імя пралетарыята Данбаса». Тады рабачыя шахцёры вырашылі, што іх дзеці павінны лятаць і на ўласных сродкі падбудаваць школу, каб вучыць сваіх сям'яў лётчыкаў. Наша школа падтрымвала больш за 400 Герояў Савецкага Саюза, тры чалавекі сталі двойчы Героямі, так што вучылішча было сапраўды. З яго выйшаў, напрыклад, маршал Савецкага Саюза Фёдаравіч Міхін, і Мікалай Гастэль, які здзейсніў свой падзвіг на зямлі Беларусі — выхаванец Варшавіградскага вучылішча. Ён быў старэйшым за мяне, я з ім, на жаль, не сустракаўся.

— Якім чынам вяртаўся ў той час камсамольскай работай?

— Я быў камсоргам эскадроні ў ваяцкім вучылішчы. Але ж мы займаліся і мірнымі справамі. Дапамагалі вясцоўцам — убіралі куражы. Было холадна, а яна стала ў полі. Трэба было вільмацаць яе, а вечарамі, асабліва ў выхад-

ныя, збіралася моладзь і ачышчалі. Гэта ўсё былі камсамольцы. Не за грошы працавалі, а таму, што трэба было дапамагчы калгасу. Любое мерапрыемства, калі што-небудзь трэба было зрабіць — нават падмесці, памыць, камсамол быў наперадзе. Колкі было энергіі, колкі энтузіязму! Зараз крыку крыўдна, што ў маладзкіх няма гэтага агучынага камсамольскага.

— Камсамол у гады вайны — гэта самаляўна маладзкіх выведлі не па кніжках... А як ён працягваўся, у якіх сітуацыях?

— Сем мільёнаў камсамольцаў у Вялікую Айчынную вайну былі ўзнагароджаны ордэнамі і медалямі. Многія сталі Героямі Савецкага Саюза. Менавіта даваенны камсамол стварыў плацдарм для той Вялікай Перамогі, якую мы здзейснілі ў 45-м годзе. Я быў курсантам, калі вайну аб'явілі. Вось прыклад, Герой Савецкага Саюза Вася Гамаюн, мы з ім адно вучылішча заканчалі, мой зямляк, ён паўтарыў

таксама быў камсамольцам. У яго адукацыя да вайны была — толькі шэсць класаў, а на фронце ў нас настаўнікі былі, і ён паміж баямі, у палёвых умовах, вывучаў матэматыку, фізіку і іншыя прадметы. І калі закончылася вайна, ён экстрэмна здаў экзамены за 10 класаў і ў 1947 годзе паступіў у Ваенную акадэмію. Аднак, відаць, тая нагрузка, якую ён перанёс, сказалася — ён памёр у тым жа сарак сям'ямі.

— На вайне ж не толькі ваявалі, былі і мінулы адпачынак...

— У нас было з гэтым лягчы, пяхоче больш складана прыходзілася. Мы, лётчыкі, з глыбокай пашанай адносіліся да пяхоты: яны на прызднім краі. Мы ж базіраваліся за 30-40 кіламетраў ад лініі фронту, таму пасля баявых вылетаў — абавязкова танцы пасля вачэры. У мяне быў паветраны страляк казах, ён добра іграў на акардэоне. Вось мы штодзень, калі надвор'е дазваляла, наладжвалі танцы з мясцовай моладдзю. Дзяўчат было многа, а тут і мы, маладыя хлопцы. Мы толькі тры-чатыры дні стаялі на адным месцы, але ж тыя вечары прыемна ўзадаць.

— А гэта песня, якую пелі заўсёды і ўзадаваеце да гэтага часу, як самую любімую?

— Калі я быў яшчэ маладым лётчыкам, у мяне быў камандзір эскадрылі. Мы лізілі з заданым, адбамбіліся, я крычаў: Сярожа, заляпай! Ён пёў у паветры, па радзё: «Цёмная ноч». У яго дачка была ў тыле і ён заўсёды любіў гэтую песню. А «Кацюша» з намі прайшла да самага Берліна. І жыхары тых краін, якія мы вызвалялі, «Кацюша» мес сустракалі заўсёды. А яшчэ «Свяшчэнная вайна» — да гэтага часу маро па скуру. Прыемна, калі зараз моладзь спявае ваенныя песні.

— Рыгор Кірылавіч, калі ласка, узадаце, за што Вас прадстаілі да звання Героя Савецкага Саюза.

— Хтосьці, як Мікалай Гастэль, атрымліваў за канкрэтны падзвіг. У знішчальніку трэба было не менш за 15 самалётаў збіць асабіста. Тады прадстаілі да звання Героя Савецкага Саюза. Трыццаць — двойчы, звыш п'яцідзесяць — тройчы. Гэта як бы норма была.

У нас, лётчыкаў-штурмавікоў, лічылі колькасць пасляхоўных баявых вылетаў. Я павінен быў здзейсніць не менш за 80 такіх вылетаў для знішчэння жывой сілы і баявой тэхнікі праціўніка вядучым групы — не радавым лётчыкам. І калі я здзейсніў 118 гэтых вылетаў, быў прадстаўлены да гэтага высокага звання. Але гэта не мая асабістая заслуга. Не было б падлеткаў і жанчын, якія ў тыле рабілі снарады, самалёты будавалі, гарма-

ты, танкі, мы б на фронце нічога не зрабілі. Таму гэта і ў заслуга. Я 197 вылетаў увогуле потым здзейсніў. Але ж нехта забываць і пра тэхніку нашых, якія рыхтавалі самалёт. Без вазічкі і конь не прадатны. Мы ім удзячныя — у нас не было ніводнага выпадку адкажу па тэхнічных прычынах. Толькі баявыя страты былі. А мы, лётчыкі — даносілі той смертаносны груз, які рабілі на Урале, на галоўны фашыстаў. Паставілі над «і» кропку — у гэтым наша заслуга. Звышчалавечную храбрасць я не працягваю — я выконваю загад Радзімы.

— Дзень Перамогі дзе даялося сустраць?

— Другога мая, калі быў падпісаны акт аб капітуляцыі Берліна, прайшла пагалоска, што вайна скончылася. А мы яраз ляталі на баявое заданне. Вечарам сабраліся, па 100 гарм франтавых выліпі, прастралялі з усіх відаў зброі, а на наступны дзень — загад зноў ляцець на заданне. І чавэртага, пятага, шостага, сёмага, восьмага, дзевятага... Дзевятага — Перамога! Зноў урачыстае салкавыя, страляюць у паветра ўсе. Аранівай дзясатыга — на баявое заданне. Аднацатага — на баявое заданне. І гэта пасля вайны. Таму што ў Чэхаславакій група пад кіраўніцтвам генерала Шэрнера адхідоўзіла на Запад і нашым войскам трэба было адразаць ёй шлях для адступлення і знішчыць апошнюю нечысць. Таму свае самыя апошнія баявыя вылеты мы здзейснілі 11 мая — пасля вайны. 12 мая мы паставілі самалёт на прыкол. Ну а потым двух чалавек з нарка выдзелілі для ўдзелу ў парадзе Перамогі на Краснай плошчы ў Маскве. Мы трэніроўку прайшлі ў Чэхаславакіі, у Браціславе, потым прывезлі нас у Маскву. У Маскве зноў былі трэніроўкі, і парад быў назначаны на 12 чэрвеня. Але ж метэаралагічная служба паабяцала дождж, таму перанеслі на 24-га. Праўда, адбылося

ваенным лётчыкам і зраз ужо на пенсіі.

Мы тады не ведалі, што маем справу з першым касманатам, гэта тадагадвалі, што гэта будзе ваенны лётчык. А пасля свайго палёту ён прыслаў нам тэлеграму: «Я быў і застаюся ДТСААФцаўцам. Дзякуй, што мяне паставілі на крыло ў Саратаўскай аэраклубе».

Вучні павінны перарастаць настаўнікаў не на росту, а па справах. Хачелася б, каб сённяшні камсамол — Беларусі рэспубліканскі саюз моладзі ўсё лепшае ад старога камсамола ўзяў — той энтузіязм, тую энэргію. Маладыя ўдзельнікі жыцця. Мы сваю справу зрабілі, няжыццява. Я заўсёды кажу нашым сучасным камсамольцам ваякам: лідары павінны больш быць у маладзёжным асяроддзі, а не ў кабінетах. Менш папер — больш справы!

Ірына АСТАШКЕВІЧ

на сустрацы з навучэнцамі Саратаўскага індустрыяльнага тэхнікума і прапанаваў — калі хто хоча скончыць у парашутам, прыходзьце да нас. Юра Гагарын з групай рабят прыйшоў. А ў яго была мара стаць лётчыкам. Я яму: «Таварыш Гагарын, не магу я вас узяць, таму што забарона». А ён: «Ну я хачу вельмі», — кажа.

ся наадварот: 12-га было добрае надвор'е, а 24-га шур дождж.

— Не разувіліся пасля вайны — чым заняцца?

— Пасля вайны, у пачатку п'яцідзесяціх гадоў, я працаваў начальнікам Саратаўскага аэраклуба. Менавіта там і пазнаёміўся з будучым каманатам Юрыем Гагарыным. Гісторыя залічэння яго ў аэраклуб была цікавая. Каманін і пасля вайны камандаваў нашымі аэраклубамі. Ён выдаў загад: катэгорычна забараніць браць у курсанты навучэнцаў тэхнікума. У пасляваенны перыяд народнай гаспадарыні патрабавалі кадры сярэдняга звяна. На

Сустрача Героя Савецкага Саюза Р.К. Дзенісенкі з навучэнцамі спецыялізаванага класа ЦШ № 2 г. Рагачова ў мясцовым музеі Народнай славы.

іх навучанне дзяржава затраціла грошы, забіраць іх адтуле было неарыянальна. Наша задача была браць топкі тых, хто не мае кваліфікацыі. На сустрацы з навучэнцамі Саратаўскага індустрыяльнага тэхнікума я і прапанаваў — калі хто хоча скончыць парашутам, прыходзьце да нас. Юра Гагарын з групай рабят прыйшоў. А ў яго была мара стаць лётчыкам. Я яму: «Таварыш Гагарын, не магу я вас узяць, таму што забарона. А ён: «Ну я хачу вельмі», — кажа. Я паехаў у Маскву да генерала Каманіна. Кажу яму: у мяне ёсць хлопец, вельмі хоча лятаць, але ён забанчаве тэхнікум. «Ну, Дзенісенка, — адказавае Каманін, — я напісаў агульны загад, а ў персанальным выпадку прыміце рашэнне на месцы. Калі тэхнікум не будзе прырочыць, што вы спецыяліста забралі, вырашаеце за ваеннакатам. Дамовіцеся — бярэце». Прышліся прайсці гэтыя інстанцыі — залічылі яго.

Так камсамолец Юрыя Гагарын трапіў у аэраклуб. Калі мы атрымалі яго дакументы, убацьчы, што ён быў сакратаром камітэта камсамола ў тэхнікуме, узначалыў баскетбольную каманду, займаўся спортам, — а на такіх і трэба. Мы стварылі часовую камсамольскую арганізацыю і прапанаваў хлопцам, каб яны выбралі ваяка. Юры было 20 гадоў. Ён ведаў жыццё — усе выбралі яго сакратаром камітэта камсамола.

Было адно непрыемнае здарэнне: курсант праляцеў пад чыгуначным мастом над Волгай. Да нас дайшло і я напісаў загад аб адлічэнні — хуліганства ў авіяцыі не павінна быць. Пасля адбою заходзіць да мяне Юрыя Гагарын і гаворыць: мы тут разабраліся з гэтым хлопцам, пагаварылі як трэба. Мы правядзем камсамольскі сход, усё абмяркуем. Вось тады і дамовіліся: самае нязначнае парушэнне дысцыпліны — будзе курсант адлічаны. Я адмянуў свой загад. А курсант гэты закончыў аэраклуб, вучылішча, быў ваенным лётчыкам і зраз ужо на пенсіі.

Мы тады не ведалі, што маем справу з першым касманатам, гэта тадагадвалі, што гэта будзе ваенны лётчык. А пасля свайго палёту ён прыслаў нам тэлеграму: «Я быў і застаюся ДТСААФцаўцам. Дзякуй, што мяне паставілі на крыло ў Саратаўскай аэраклубе».

Вучні павінны перарастаць настаўнікаў не на росту, а па справах. Хачелася б, каб сённяшні камсамол — Беларусі рэспубліканскі саюз моладзі ўсё лепшае ад старога камсамола ўзяў — той энтузіязм, тую энэргію. Маладыя ўдзельнікі жыцця. Мы сваю справу зрабілі, няжыццява. Я заўсёды кажу нашым сучасным камсамольцам ваякам: лідары павінны больш быць у маладзёжным асяроддзі, а не ў кабінетах. Менш папер — больш справы!

АРЦЁМ-МУЗЫКА

Запомніце гэтае імя. Імя спалучэння таленту і працы. Адно з другога не існуе, калі маеш на ўвазе маладога музыканта Арцёма Шышкава, які бліскуча іграе на скрыпцы.

Але за бліскам і чульнасцю рук амаль дваццаці гадоў заняцкаў, практыкаванняў, гадзіны сыграных гам, загартоўка на розных прэстыжных конкурсах. І як два стагоддзі таму беларускі скрыпач-віртуоз Міхаіл Ельскі пакараў Еўропу, так яго нашчадак, зямляк, толькі ўжо наш сучасны, працягвае ўсталяваць Беларусь. Ён з ранішня дзійнасця прымусіць, каб пра яго гаварылі. Яго запрашалі з канцэртамі ў іншыя краіны. Але таленавіты музыкант застаўся працаваць на радзіме, дзе менавіта яму выпалі гонар уварыць сенсацыю: Арцём стаў першым нашым музыкантам, які іграў на скрыпцы Страдывары! Унікальнае выступленне, якое адкрыла адну простую рэч: слухаеш усё-такі не скрыпку, а музыканта, які валодае майстэрствам ігры на ёй. І сапраўды сенсацыя здарыцца тады, калі можна будзе слухаць яшчэ не адзін такі кансорт.

ЧАСТКА I. ВІРТУОЗНА
— Арцём, скрыпка для нас стала напэўна жывой істотай?

— Многія музыканты ставяцца да свайго інструмента як да жывой істоты. Кажуць, што інструмент можа і пакрыўдзіцца, калі пра яго дрэнна скажаць. Думаю, ёсць доля ісціны ў гэтым. Але я не задумваюся вельмі глыбока над падобнымі рэчамі. Канешне, інструмент утрымлівае энергетыку чалавека, які на ім іграе, а потым яе аддае. Я адчуў гэта, калі на канцэрце ў рамках фестывалю Юрыя Башмета іграў на скрыпцы Страдывары. Гэта інструмент, якому ўжо больш за 300 гадоў, на ім іграў вялікі музыканты, майстры, ён гучаў у лепшых залах.

— Ці не трывала сэрца, калі вы ігралі на скрыпцы, якая каштуе пяць мільёнаў долараў?

Адказнае, канешне, была вялікая. Але я адчуваў задавальненне і радасць. У гэтай скрыпцы бізмачныя магчымасці. Не трэба змагацца з інструментам, ён сам табе дапамагае. Я першы раз меў магчымасць зносінаў са скрыпкамі такога ўзроўню. Спэдар Эдуард Вульфсан прывёз пяць інструментаў, я паспрабаваў іграць на ўсіх. Але для канцэрта выбраў Страдывары — гуквавы якасці ў скрыпцы цудоўныя. Да таго ж гэта вялікі прэстыж для музыканта — іграць на інструментах Страдывары, які лічыцца каралём скрыпачных майстроў. Але гэта правільна часткова, таму што ёсць скрыпкі такога ж узроўню іншых майстроў, імяны якіх, магчыма, менш раскручаны медыя. На аўцыёнах за Страдывары выкладаюць вар'яцкія сумы. Для выканання 5-га Канцэрта для

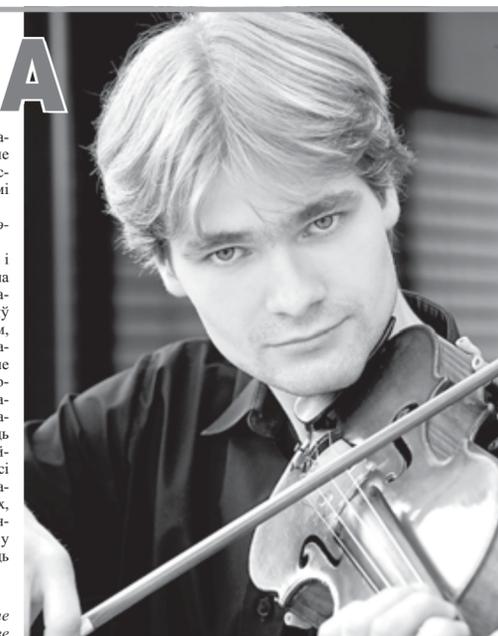
скрыпкі з аркестрам Моцарта спэдар Вульфсан прадставіў мне адзін са смычкова са сваёй асабістай калекцыі, за што я вельмі ўдзячны.

— Як вы ездзілі на горадзе з гэтым інструментам?

— Я забіраў скрыпку ў гатэлі і ў суправаджэнні ахоўніка ехаў на рэштэты і канцэрт у браніраваным «Мерседэсе». Ахоўнік быў настаяна побач з інструментам, гэта агаворавіцца ў умовах страху. Я падпарадкоўваўся. Але мне пайшлі насустрэчу, таму дазволілі займацца столькі, колькі патрэбна, няхай і пры ахоўніку. Мара любога музыканта — трымаць у руках інструмент вялікіх майстроў. Тым больш, што ў Беларусі няма такой калекцыі. На жаль. Таму што калі іграеш на конкурсах, то вельмі адчуваецца розніца ў інструментах музыкантаў. Гэта як у спорце — вынікі вельмі залежаць ад сучаснага абсталявання.

ЧАСТКА II. ШЫЧЫРА
— Музычныя конкурсы — не спартыўныя спаборніцтвы, дзе ёсць аб'ектыўныя паказчыкі ў метрах, хвілінках і д.д. І вус ўсё-такі вольныя какурстанты.

Першы мой конкурсе быў яшчэ ў школе. Менавіта 8 гадоў, калі я атрымаў «Прыз Нальзе» на конкурсе Дварыянеа ў Вільнюсе. У 11 гадоў на конкурсе імя Агінскага ў Сморгоні атрымаў сваю першую перамогу. Потым былі такія конкурсы — у Лівне, Чэхіі, Расіі, Польшчы, Германіі, перамога на нашым конкурсе імя Ельска-

га. Зразумей, што ў нас элемент спорту таксама прысутнічае: можна іграць больш хутка, дэманстрауючы цудоўную тэхніку. Але гэта не заўсёды апраўдана, таму што сама на сабе тэхніка не мае масатацкай капітоўнасці, калі да яе не дадаць душу. Канешне, важна, каб і тэхніка была, і чыстыя, але ў спалучэнні з эмоцыяй. Я лічу, што галоўнае — прадставіць саму музыку, яе змест, а не нейкую тэхніку. Заўсёды можна сыграць хут-

чэй. І нехта гэта зробіць. А сэнс... Ён у тым, каб зарадуць людзей, якія музыку слухаюць.

— Вы са звычайным інструментам пакаралі Еўропу, і на прэстыжным конкурсе імя Чайкоўскага ў Маскве вас прымецілі...

— Гэта была адна з прычын, з-за якой я не падняўся на высокае месца. Але для мяне сэнс конкурсу не ў тым, каб заваяваць першае месца, атрымаць грашовую прэмію.

ТРЫ ВЫШЫНІ ВЕРЫ ХАРУЖАЙ

(Заканчэнне. Пачатак на 2-й стар. «43».)
Вярнулася ў Мінск у 1932 г. у выніку абмену палітвязнямі паміж СССР і Польшчай. Нечакана ў 1935 г. у сувязі з падараннямі да КПЗБ арыштавана НКВС і выслана на «Балхашбуд». Адоўжана паўпываў на яе лёс неабгрунтаваны арышт і расстрэл у пераходнае мяжу Э. Дзюла. Зняцце неадназначна абвінавачвання адбылося пасля ўз'яднання Заходняй Беларусі з БССР. У радках яе аўтабіяграфіі аб гэтым значыцца наступнае: «У СССР мне была вынесена строга вымова за памылку, зробленую мною ў час арышту ў Польшчы. У лістападзе 1940 г. рашэннем парткалегі Камітэта партыйнага кантролю пры ЦК ВКП(б) вымова гэтая была знятая».

Другая вышыня В. Харужай — яе грамадская і літаратурная дзейнасць. Есць людзі, якія адначасова з'яўляюцца і абранцамі і творцамі часу. Да іх ліку разам з Мікалай Арэхавай, Соф'яй Панковай, Сяргеем Прытычым, Васілём Самуціным, іншымі ўдзельнікамі заходнебеларускага рэвалюцыйнага руху адносіцца і Вера Харужая. Грамадска-палітычная работа Харужай абпаліралася на звесткі аб дваічным пашырэнні тэрыторыі БССР за кошт раённаў РСФСР і УССР з пераважна беларускім насельніцтвам, аб стварэнні больш сур'яльных умоў для развіцця нацыянальнай культуры, аб палітычна-ўзаемапаважлівых сувязях з рускім, украінскім, грузінскім, армянскім, азербайджанскім, казахскім і іншымі народамі СССР. Першыя навукі выхавачай работы яна атрымала ў школе, развіла іх у складзе камуністычнага батальёна. У Нацыянальным архіве Рэспублікі Беларусь захавалася анкета В. Харужай ад дэлегаткі ІІ Усебеларускага з'езда камсамола (верасень 1921 г.). На маладзёжных форум яна была абрана Бабруйскай акруговай камсамольскай канферэнцыяй з правам рашаючага голасу. 1922 г. — час уключэння В. Харужай у актыўную журналістыку дзейнасць. У лютым 1923 г. у артыкуле «На сродкі нарэчэння» ў газеце «Юны пахар» яна заклікае камсамола больш актыўна дапамагаць школе, настаўнікам, бо «толькі тая жэякія можа лічыцца добрай, дзе школа працуе і настаўнік не галадзе». У 1924 г. ЦК камсамола зацвердзіў характарыстыку на сваіх супрацоўніках. Такага дакумента Веры не знойдзена. Засталося толькі рашэнне: «зацвердзіць», дабавішы да пункта «дэцыплінаваная» слова «недастаткова». Чаму «недастаткова» — тлумачэнне на гэты конт, на жаль, не выяўлена. У 30-я гады ярка раскрываецца пісьменніцкі талент Харужай. Адна за адной выходзяць яе, напісаныя сэрцам, кнігі: «Лісты на волю» (1932), «Рядом с нами» (1932), «Мы — маладая гвардыя рабочых і сялян» (1933), «За Чырвоны Кастрычнік на Заходняй Беларусі» (1933). Пісала яна на беларускай, рускай, польскай мовах.

Не чаюцца без хваляванняў дэвіны, лісты да блізкіх Веры Харужай за 1941—1942 гады. Многія з іх напоўнены крытыкай, расчараваннем. Пад рубрыкай «Кадры» пра эвакуацыю напісана: «Шурыні і трусы першай справай забралі свае клункі і фікусы. Зараз яны адседжваюцца ў тыле, а пасля вайны зноў з'явіцца ў Беларусі і зноў будзеюць камандаваць. А мы прыйдзем з партызанскіх атрадаў,

а яны скажуць нам: «Хто вас ведае, дзе вы былі. Можна, вы прыслужвалі немцам. Наогул, вы падаронія людзі». На такія разважэнні і вывады Вера Харужая мець права. Ужо ў першыя дні вайны яна «крэсла» інструктара Пінскага абкома партыі памяннала на месца ў першым партызанскім атрадзе ў Беларусі пад камандаваннем Б. Каржа. У адным з баёў страціла мужа С. Карнілава. Нягледзячы на цяжарнасць, прасіла ганіць яе ў тыле ворага для арганізацыі партызанскіх вайны. На наступны Каржа і ЦК КП(б)Б была выведзена спачатку ў Гомель, а затым на Валюку змялію (Маскву). Чакаючы нараджэння дзіцяці, у адзін з дзён звязалася з аддзелам прапаганды ЦК КП(б)Б, яго адказным супрацоўнікам, будучым членам-карэспандэнтам АН БССР У. Краўчанкам, перадала яму руклісць «Мая Светазарна Беларусі», накіды і планы выхавачай работы ў ваенны перыяд. Гэта ў будучым стала неад'емнай часткай асабістага фонду В. Харужай у Нацыянальным архіве Рэспублікі Беларусь. Чырвоным радком праз яго дакументаўныя даныя праходзіць прызначэнне Веры Харужай ў любові да краіны, на роўна. Вось што яна гаворыць аб самай высокай маралі ў час вайны: «Я зразумела, што кахаць свой народ, родны край, сваю зямлю, свабоду — гэта нельгае справа, што купляецца яна жорсткім, пакутлівым болем, бязмернымі мукамі душы і цела, што няма такой ахвяры, пера якой спынілася б любові тваіх сыноў і дачок, мая Светазарна Беларусі».

Трэцяя вышыня — удзел Веры Харужай у Віцебскім антыфашысцкім падполлі. Другое нелегальнае жыццё аказалася ў дзясяткі разоў цяжэйшым. У першую чаргу гэта тычыцца забеспячэння дзейнасці В. Харужай у акупаваных немцамі Віцебску. Да гэтага часу няма адзначанага адрознення на пытанне, хто займаўся гэтай праблемай. Прафесіяналы з НКВС ці супрацоўнікі з ЦК КП(б)Б? У яе руках знаходзіліся 104 адрасы яванчых кватэр, але гэта азначала адсутнасць поўнага даверу да кожнага з месцаў.

Віцебскае падполле адрознівалася блізкасцю да фронту. Пра праведзеных падліках на 10 гараджан прыпадку адзін узброены акупант. (У прычыне гэта характарна для ўсёй Беларусі.) Лічыцца, што ў склад групы Харужай уваходзіла разам з ёю 18 чалавек (10 камуністаў, 6 камсамольцаў і 2 беспартыйныя). Але павялілі ў Віцебску і «працавалі» там далёка не ўсе. Безумоўна, пры станоўчым развіц-

ці падзей маглі быць задзейнічаны ўсе члены групы. 1.10.1942 г. Вера Харужаўна ў суправаджэнні сваёй сувязной Тоні Ермаковіч прыбыла ў горад. Пасля існаў у сям'і Вараб'евых, вул. Трактарная, 4а. У кватэры пражывалі: гаспадыня Марыя Ігнацьеўна, яе сын Васіль Сямёнаўна, яго жонка Агаф'я Максімаўна. Архіў, мемуары, іншыя звесткі ярка сведчаць аб вялікай арганізатарскай рабоце В. Харужай. За кароткі час ёю ўстаноўлены канспіратыўныя сувязі з разведчыцкай армейскай групой Волгаў Пінчук, сям'ёй Марыі Ільінічы Мацінці (з 7.04.1943 г. — член Віцебскага падпольнага гаркама КП(б)Б), камуністкай Марыяй Іванаўна Гульбой, Матронай Кліменцеўнай Оскар (гаспадыня яванчых кватэры каля ваеннага аэрадрома), камсамолкай Зінаідой Аляксандраўнай Шараквай (рабцінца аэрадрома), з членамі шэрагу розных падпольных груп. Некаторыя сувязі да канца нераскрытыя, пераамаючы кадравыя і фінансавыя тэхнічныя цяжкасці, удалося займаць сваю агентуру на аэрадроме, чыгуначным вузле, у радыёкамітэце, на хлебзаводзе, у гарадской управе, у іншых устаноўах і месцах разведвальнага і ваенна-стратэгічнага значэння. Фактычна Харужая стварыла калектыв, які стаў функцыянаваць як кіраванне антыфашысцкіх падпольных цэнтраў. Здабыты ім звесткі (ад Веры Харужай прыйшло болей за 10 лістоў), па словах саратара ЦК КП(б)Б Эйдзінава, «кадраў паступалі ў штаб арміі, штаб фронту, у ЦК».

Лёс В. Харужай у падполлі трагічны. 13 лістапада 1942 г. яе нечакана арыштаваў, а 4 снежня таго ж года расстраляваў. Разам з ёю гінуч ад рук фашысцкіх карнікаў Соф'я Панкова, Дзюса Суранова, Клава Валданцова (партызанская сувязная). У 1960 г. Веры Харужаўна Харужай прысвоілі звання Героя Савецкага Саюза. Народны паэт Беларусі Максім Танк напісаў у яе гонар верш «Дума пра Веру Харужую», у якой, у прыватнасці, ёсць наступныя радкі:

*Ці ў бары, ля смалістых карэньняў,
Ці мо там, дзе жыты ўскаслалі,
Ляў жа ім курганам безыменным
Ты, Харужая Вера, сплалыла?*

*Дума-песня ўсё хоўдзіць па краю,
Хоўдзіць, кліча цябе і шукае,
Бо не можа ні песня, ні сэрца
Сумным весткам паверыць
аб смерці
Юген БАРАНОВІЧ,
кандыдат гістарычных навук.*

Народны сход 30 кастрычніка 1939 года ў Беластоку прыняў рашэнне аб уз'яднанні Беларусі. За гэта змагалася ў падполлі Вера ХАРУЖАЯ.

Для мяне гэта магчымаць кантакта з людзьмі, якія могуць быць карыснымі сваімі парадкамі, уплывам на далейшую творчасць. І калі пасля конкурсу я размаўляў з Уладзімірам Співаковым, ён сказаў, што мой інструмент згульвае падчас фіналу з аркестрам. Канешне, мой інструмент не працуе бы на патрэбным узроўні, было б бессэнсоўна параўноўваць яго гук са скрыпкамі Страдывары, Гварнеры, якія былі ў іншых конкурсантэў.

— Але вы сталі ствядзеннятам фонду Співакова — ён нават дасылаў ліст, каб вам набылі годны інструмент.

— Са Співаковым у нас даўня адносіны, знаёмства з ім адбылося яшчэ ў сярэдзіне 90-х гадоў. Інструмент, на якім я іграю зараз, якраз Співакоў дапамог набыць. У мяне былі гасіролі па Скандынавія, удалося сабраць сродкі на набыццё інструмента, яшчэ часткай сумы дапамагалі спонсары. У гэты час якраз у Мінск прыехалі Співакоў, я іграў яму на майстар-класе. Ён звярнуў увагу на тое, што мне патрэбны лепшы інструмент. І параўў аду скрыпку ў Маскве — невядомага французскага майстра. Гаспадары з'яздзілі ў Амерыку, ім не дазвалі вывезці інструмент. Мы з мам паедогам Эдуардам Віктаравічам паехалі ў Маскву, паглядзеў, адрэау набылі і прыехалі са скрыпкай. Інструмент нядронны, але ёсць у ім некалькі трэцічын, якія ўплываюць на гук. Нават рэстаўрацыя мала што выправіць.

— Пасля таго канцэрта вышлі адносіны да свайго інструмента не змяняць?

— Я вельмі добра ведаю свой інструмент. Люблю на ім іграць.

Не думаю, што ў нас з 3-га гэта будзе праблема. Канешне, розніца ў гэтым адуваць — яна істотная. Але гэта лепшае, што ў мяне зараз ёсць — будзем сябраваць з ёй. Зараз вядзецца праца наокант набіцця дзяржавай скрыпкі выдатна майстроў. Гэта навіна радзана не толькі для мяне, але і для іншых скрыпкачоў. А для дзяржавы — інвэстыцыя, дудоўнае ўкладанне грошай, таму што інструменты растуць у коштах з геаметрычнай пратэрсіяй. Набыццё скрыпкі славагата майстра працуе на прэстыж дзяржавы. Ва ўсіх еўрапейскіх краінах, у Расіі, у Амерыцы ёсць калекцыі каштоўных музычных інструментаў. На іх іграюць музыканты, іх даюць на конкурсы, на фестывалы, адказныя выстужэнні. Гэта не проста твор мастацтва, які можа неадзі ў скарпінах ляжаць. Як карціны висяць у музеі, каб на іх глядзелі, так і інструменты ствараліся дзеля таго, каб на іх іграці.

ЧАСТКА ІІІ. ЗАЦІКАЉА

— А хто выхавашу, што вы будзеце менавіта скрыпкачом?

— Я пачаў займацца на скрыпцы ў пяць з паловай гадоў. Канешне, на той момант гэта быў несвядомы выбар — ці ж малое дзіця можа думаць пра сваю будучыню? Прынялі мяне на фартэпіяна, але Эдуард Віктаравіч Куцкініскі правярэў слых, рытм, параўў іграць на скрыпцы. Бацькі не былі супраць. Яны самі не музыканты, але займаліся музыкай: мама ў дзяцінстве іграла на акардэоне, у таты выдатны слых, ён у маладосці сам вучыўся іграць на гітары і ў яго вельмі добра атрымліваецца. Яны, напэўна,

шкадвалі, што не атрымалі прафесійнай адукацыі і вырашылі даць яе дзецям. Са мной у дзяцінстве займаўся тата. Ён быў на кожным уроку з педагогам. І пасля урокаў мя з ім дома займаціся. Часам да сляз даходзіла. Канешне, дзіцяці хочацца і пагуляць. Я не ва ўсім быў такі ўжо паслухмяны. А ў музыцы важна прывыкнуць працаваць з маленства. Бывала, што мяне прымушвалі, як жа бы гэтага? Але гадоў у 13-14 з'явілася жаданне займацца самому. Канешне, былі моманты, што я аднаго, калі займаецца, і доўга не атрымліваецца... Лічу, што мяне вельмі папашчала, што я знайшоў свайго педагога. У Эдуарда Віктаравіча я вучыўся, што і паўстаў у каледж, і потым у Акадэміі музыкі. Паступова прыйшло ўсведамленне таго, што скрыпка будзе са мной усё жыццё. Гэта і прафесія, і стыль жыцця, і музыка, ад якой я нікуды не паедуся.

— Памятаеце свой самы доўгі ўрок?

— У дзяцінстве я яшчэ засякаў час, колькі займаюся, таму што трэба было норму адгтыраць. А потым нават не задумваўся пра час. Перад конкурсам маглі займацца з педагогам па 4—6 гадзін. А было і такое, што я сам займаўся 11 гадзін запар — перад адказным выстужэннем. Атрымаў задавальненне. Мне падабаецца дзяцінства, хопь бывае складана пачаць — адкрыць інструмент, разрыгчытаваць, пукі разгараваць, іграць гмаца. А потым зцягвае я, ўжо не думаю пра час. Стараюся іграць штодня па 3-4 гадзін. А магу і па 6-7 гадзін — у вольны

ПАДЗЕІ, ДАТЬ, АСОБЫ

«ДАВАЙЦЕ ЗАНОЎ СУСТРЭНЕМСЯ ВЯСНОЮ»

Апошнім часам мне становіцца па-чалавечы шкада галоўнага трэнера хакейнага «Дынама» Васіля Спірыдонава. Пасля перамогі над «Хімікам» (атрымаўшы да гэтага дзевяць паражэнняў запар) Спірыдонаў стаў самай запатрабаванай персонай сярод айчынных журналістаў. «Ну скажыце, навошта было мяне запрашаць на беларускае «Врэмечко», — здзіўляецца ў размове з карэспандэнтам «Звязды» Васіль Патрыч. — «Лепей бы пачакалі наступных перамог». Аднак адкладваць нашы размовы на больш позні час не ўяўляецца магчымым — вельмі ж цікава паслухаць, што расказа гэтэ адкрыты і шчыры чалавек пра сваю новую каманду.

— Як вы адчувалі сябе пасля доўгачаканай перамогі?

— Я з камандай правёў усёго некалькі дзён. Аднак большасць хлопцаў ведаю яшчэ па «Кераміку». Таму пасля некалькіх спроб удалося адшукаць тое, чым можна «зачапіць» хакеістаў. І каманда зразумела, што ад яе патрабуецца менавіта дэмаўны гэтаму і была здобита перамога. Хоць, па праўдзе кажучы, мы чакалі яе. І асабіста я веруў, што хоць у адным з трох выязных матчаў гэта атрымаецца.

— Калі прыходзіць новы трэнер, у яго ёсць два шляхі: карыстацца напраўкамі старога настаўніка ці будаваць сваю каманду. Які варыянт бліжэй вам?

— Усё ў корані змяніць. Не таму, што спецыяліст, які працаваў да мяне, быў дрэнны. Аднак я збіраўся стварыць новую каманду. Па-першае, трэба палепшыць узаемаадносіны ўнутры калектыву. Крышчак гэта ўжо удалося. Па-другое, трэба мяняць мадэль гульні. Таму што тое, што камандзе прывіталася, не наш стыль. Гэта было не беларускае, не савецкае школа. Наша школа — гэта камбінацыя, хуткі, тэхнічны хакей.

— Мабыць, у гэтым і была праблема? Гульцы не маглі зразумець, што ім рабіць на лёдзе?

— Яны разумелі патрабаванні трэнераўскага штаба, але не маглі іх выканаць. Таму што з дзяцінства прывычаліся па-іншаму дзейнічаць. І ў той жа час не маглі ж яны сказаць трэнеру: «Будзем мы не будзем так гуляць». Хакеісты — прафесіяналы сваёй справы. Таму яны выконвалі трэнерскі заданні. Але гэта была не іх гульня.

— Пра вас у камандзе з'явіліся новыя хакеісты, якія адгтыралі не апошняю ролю ў гэтай доўгачаканай перамозе. Вы задаволены ім?

— Так. Тут і скаргу велькіма няма. Таму што гэтыя людзі былі ўжо ў камандзе ў свой час, але аказаліся непатрэбнымі. А зараз яны паказваюць і даказваюць, што рашэнне адлічыць іх было няправільным. Гэта своеасаблівы допінг для іх.

— А ў сітуацыі з вашым сьмяном?

— Я ведаю яго як абаронцу. А мяне патрэбны ў камандзе сапраўдны абаронцы. Тое, што я ўбачыў тут, гэта паўабаронцы. Я ж ад гульцоў гэтага амплуга чакаю выканання канкрэтных функцый — адбіраць і аддаваць шайбу. Кожны павінен займацца сваёй справай. А тут ле-

гійнеры могуць часта аказвацца на пазіцыі форварда. А нападочы ў такой сітуацыі будзе адходзіць назад. І што ж атрымаецца? Абодва займаюць не свае месцы на пляцоўцы. Таму і не прагледваецца дэклады малонах гульняў.

— Якія задачы ставіла перад вамі кіраўніцтва?

— Якія ж у гэтай сітуацыі можна ставіць задачы? Па-першае, трэба разабрацца ўнутры каманды і пакрысе выбірацца з гэтай ямы. Па-другое, наша мэта — вярнуць на трыбуны бальшышчаку. У КХЛ кожны матч — гэта як «бойка». І добрае падтрымка ў хатніх матчах будзе выдатным фанам. Ды і дзеля яго існуе хакей? Менавіта для бальшышчаку.

— Дарчы, пра гледачоў. Хутка скончыцца будаўніцтва «Мінск-Арэны». Як лічыце, «Дынама» зможа прывабыць столькі народу на свае хатнія матчы?

— Я проста ўпэўнены ў гэтым. Пры размове з Уладзімірам Навумавым мы ўзімалі пытанне аб будучыні «Дынама». Можна паверыць, ёсць канкрэтны план з улічэннем ужо зробленых памылак. Таму і ёсць такая упэўненасць, што ўсё ў «Дынама» будзе добра, і «Мінск-Арэна» ў свой час будзе запоўнена.

Андрэй АРАМНАЎ:

«ВЫЙГРАЎ УСЁ, ШТО МАГЧЫМА»

Якім насычаным бывае жыццё алімпійскіх чэмпіёнаў адразу пасля Алімпіяды можна зразумець, імікнучыся дамоўца на інтэрв'ю. Тэлефону Андрэю Арамнаву і ён шукае час для размовы: «Сёння дакладна не магу, едзеце вівнацца настаўнікаў. Патэлефануйце ў суботу, хопя не, давайце лепш раніцай у панядзелак... Не, раніцай у мяне стамагло. Бачыце, што робіцца?» Прыёна, што час Андрэй усё ж знаходзіць і адказвае аб'явіў і цярпліва. Прыкмета таго, што выпрабоўванне «меднымі трубама» — абавязкова частку посталімпійскай праграмы ўсіх алімпійскіх чэмпіёнаў — Андрэй пераадоўвае з лёгкасцю і паспяхова.

— Андрэй, паспелі адпачыць пасля Алімпійскіх гульняў?

— Я паспееў з'ездзіць у Турцыю і адпачыць у поўным сэнсе гэтага слова.

— Хто склаў вам кампанію?

— Мой сябар па жыцці і па камандзе Андрэй Рыбакоў. Ён быў са сваёй жонкай, а я са сваёй дзючыннай Волгай.

— Якому віду адпачынку аддавалі перавагу?

— Займаліся рафтынгам, дайвінгам, плаваннем. Але больш «блуджэнню». Дайвінг — гэта складана і рызыкава, але я люблю экстрэмальныя віды спорту. Падабаецца мне плаваць з акавалангам.

— Дзесяці спецыяльна гэтаму вучыліся?

— Я з дзяцінства жыў каля рэчкі, азёраў і часта плаваў з акавалангам, ластамі — гэта маё. Зараз вусь першы раз у жыцці пагузоўся на глыбіню 700 метраў.

— Дайвігам вы пачалі займацца лёдзе не раней, чым цяжка атлетыкай?

— Не, цяжка атлетыкай я таксама рана пачаў займацца. Але дайвінг — гэта проста захалпенне, а цяжка атлетыка — праца і любімы занятак.

— Прыступілі да трэніровак?

— Пакуль не. У мяне па плане яшчэ адпачынак. Пасля Алімпіяды

наск крыху ранаў адпусцілі, афіцыйна адпачынак яшчэ нават не пачаўся. А скончыцца ён пасля Новага года. Я і тады буду плаваць свае наступныя старты. У прычыне я ўжо выйграў усё, што можна. Буду імкнуча становіцца ўсюды двухразовым.

— Колькі арганізацый і ведамстваў вас павінаваць?

— Я ведаю, хто і калі, але воць так адразу не падлічу.

— Зліці залатыя, якія цяпер модна дарыць алімпійскім чэмпіёнам, падлічыці?

— Так, іх было шэсць.

— Пянуецца іх захоўваць як сувеніры?

— Буду захоўваць іх як сувеніры ў банку. І падымаю аб тым, каб прыкпіліць яшчэ пару штук — каб засталася на старасць. Лічу, што заўсёды трэба думаць пра будучае.

— Прызавыя атрымалі?

— Іх атрымаць мы павінны ў канцы кастрычніка, а кватэры, якія абяцалі алімпійскім чэмпіёнам, мяркую, атрымаем у канцы года.

— Збіраецеся перабрацца ў Мінск?

— Буду жыць у Барысаве, пакуль канчаткова не перабярэўся ў Мінск. У будучым, думаю, буду жыць у Мінску. Але Барысаў — мая гістарычная радзіма. Тут жылі не толькі бацькі, але і дзядуля з ба-

буліяй. Тут у мяне сталкі сяброў. Улюбены выпадка будз наведвацца вельмі часта — прыязджаць да мамы, брата, сястры. У перапынках паміж зборами, бо на зборах мы часцей за ўсё ў Мінску.

— Як ставіцеся да футбола? Хварэеце за БАТЗ?

— Да матча з «Ювентусам» я ніколі не цікавіўся беларускім футболом. А пасля гэтага матча маю сказаць, што гэта выдатнае выстужэнне БАТЗ, мяне першы раз было прыёмна глядзець футбол з удзелам беларускай каманды. Здаралася, што раней я глядзеў матчы Лігі чэмпіёнаў. Але там гуляюць ультрапрафесіяналы. Меркаваў, што ў Беларусь такіх няма. Цяпер змяніў свой погляд. Паглядаў гэты матч і зразумёў, што ўсе яны прафесіяналы і дастойныя павагі, тым болей, што яны змагаліся з сусветным грандам і паказалі сябе вышэй за ўсялякія пахвалы.

— Цяпер яны складаць вам канкурцыю на папулярнасці ў Барысаве?

— Я ніякай мастацкай каштоўнасці не нясе. Хоць у кожным жанры, нават самым лёгкім, бываюць рэчы, якія зроблены таленавіта.

— Вы ведаеце, што такое поспех. Кожны ўкладае ў гэтае паняццё сваё разуменне. Але ў адносінах да артыстаў ужываецца слова «зорка». Ці можа малады выдатны скрыпач стаць у нашай краіне зоркай не толькі для вузкага кола людзей?

— Я думаю, так. Канешне, гэта не так лёгка, як у папулярнай музыцы. Але трэба змагацца, каб высокае мастацтва было даступна кожнаму. Я не лічу, што класічная музыка павінна быць асабліва для нейкай групы людзей. Публіку трэба выхоўваць. Пытанне не ў супрацьстаянні Моцарта і сучаснай папулярнай музыкі. Можна адкрываць людзям Моцарта і Вівальдзі, як гэта робіць Ваньса Мэй.

— Вы б маглі займацца такім жа мастацтвам? — Я думаю, так. Канешне, гэта не так лёгка, як у папулярнай музыцы. Але трэба змагацца, каб высокае мастацтва было даступна кожнаму. Я не лічу, што класічная музыка павінна быць асабліва для нейкай групы людзей. Публіку трэба выхоўваць. Пытанне не ў супрацьстаянні Моцарта і сучаснай папулярнай музыкі. Можна адкрываць людзям Моцарта і Вівальдзі, як гэта робіць Ваньса Мэй.

— Ці лёгка маладому музыканту ў нас атрымаць права на сольны выступленні?

— У кастрычніку ў мяне іх было багата: два канцэрты з аркестрам Опернага тэатра, з Дзяржаўным акадэмічным сімфанічным аркестрам... Не раз у нас звярталі ўвагу на тое, каб запрашалі ў канцэрты менавіта маладых музыкантаў, каб у іх была магчымаць паказваць, развіваць сябе, каб стваралася матывацыя для іх за-

— Васіль Патрыч, на «Бабруйска-Арэне» вы з «Шаннікам» правалі нямаля атраду. На ваш погляд гэта атча праўдавае сваб будаўніцтва?

— Цяжка сказаць па адной прычыне — я ж не ведаю, з якім «прыцэлам» будавалася гэта арэна. Можна быць, пад каманду КХЛ? Веражам, калі прычына была іншая, то для такога маленькага гарадка 7-тысячніка мнагавата. Адно можна сказаць, што пры будаўніцтве пэўнай мэты ставіліся. Ніхто ж не будзе грошы проста так на вецер выкідаць.

— А вам не шкада было з Бабруйска ехаць?

— Не любію гэта слова, але сапраўды было шкада. Трэба было бачыць, як я развіваўся з камандай Слэўса наодалі. І што тут кажаць, прыёмна было глядзець на сваю работу. Перад чэмпіянатам што казалі? «Ды яны па 15 шайбаў прапуськаць у матчы з карэспандэнтамі будучы...» А што ў выніку? Каманды ехалі ў Бабруйск і баяліся, каб не праіграць маладым. Дарчы, мы вырашылі шчыра адну задачу — прывялі мясцовых бальшыш

Выконваючы абавязкі дырэктара Светлагорскай цэплаэлектрацэнтралі Анатоль Ліпскі: «МЫ ЎВЕСЬ ЧАС ІДЗЁМ ПА ШЛЯХУ ЎДАСКАНАЛЬВАННЯ ВЫТВОРЧАСЦІ»

— Анатоль Яўгенавіч, цікавы факт: у гэтым месяцы споўнілася роўна паўстагоддзя, як ступіла ў строй Светлагорская ЦЭЦ. А вы свой такі ж самы юбілей святкавалі праз два дні пасля. Ці няма тут нейкай, прабачце, заканамернасці?

— Дзякуй за жарт (усміхаецца). Проста — супадзенне такое, выпадак, да чаго я стаўлюся нармальна. А заканамернасць бачу ў тым, што мой бацька Яўген Іосіфавіч у свой час працаваў на ЦЭЦ, і калі старшакласнікам я некалькі разоў наведваўся да яго на работу, то вырашыў: усё, таксама буду энергетыкам. Мара ажыццявілася і будзе мець працяг.

— Што таме на ўвазе?

— Мой старэйшы сын цяпер вучыцца на трэцім курсе Беларускага нацыянальнага тэхнічнага ўніверсітэта (былі політэхнічны інстытут) на такім жа факультэце, які і я закончыў.

— Добра пераёмнасць, што і кажаце. Але давайце ўсё ж прыгадаем гісторыю вашага прадпрыемства. Есць версія, што дзейнасць яго падказала выбар назвы новага горада — Светлагорска, які ўзнік на месцы населенага пункта Шацілкі. Ці не так?

— На пастаўленае пытанне адкажу наступным чынам. Маюцца гістарычныя даныя аб тым, што Шацілкі ўваходзілі то ў склад Кіеўскай Русі, то ў Ліўкае Княства Літоўскае, то ў Рэч Паспалітую, то ў Расійскую Імперыю. У складзе Беларускай ССР гэта было невялікае мястэчка, якое займала зручнае геаграфічнае становішча: чыгунка, рака Бярэзіна, што з'явілася адным з фактараў таго, каб будаваць тут Васілевіцкую дзяржаўную раённую электрастанцыю (ДРЭС). Назва станцыі звязана з тым, што асноўным палівам для яе быў фрэзерны торф Васілевіцкага тарфянога масіву.

Дык вось, калі была пабудавана ўжо ДРЭС, а дакладней, першая чарга яе, у Шацілкі перамясціліся ў Парычаў раённы цэнтр. А да гэтага тут былі ўжо здадзены ў эксплуатацыю вялікая колькасць жылля, дзіцячы садок і яслі, школа, лазня, тры магазіны, клуб, намяшчалася, а дзе і пачалося будаўніцтва аб'ектаў прамысловага прызначэння, і ўзнікла пытанне аб назве імяў узводзімага горада. Уносіліся самыя розныя прапановы: Камсамольск, Партизанск і г.д. Але спыніліся на назве Светлагорск, таму што самае буйное і важнае на той час прадпрыемства ў раёне — ДРЭС — надало яму магутны імпульс у развіцці сваёй прадукцыі — электраэнергія, якую ў абыходзе называюць святлом. Вось так у ліпені 1961 года гарадскі пасёлак Шацілкі і быў пераўтвораны ў горад з назвай Светлагорск.

— І Васілевіцкая ДРЭС, відавочна, тады была перайменавана ў Светлагорскую ЦЭЦ?

— Не, гэта адбылося значна пазней, праз 18 гадоў. Па той прычыне, што ў сувязі з развіццём прамысловай вытворчасці горада Светлагорска, яго жылога сектара і да таго падобнага цэплавая нагрэўная станцыя

Анатоль Ліпскі. ПРАДСТАЎЛЯЕМ СУРАЗМОЎЦУ

Можна сказаць, што ўсё жыццё Анатоль Яўгенавіч, акрамя службы ў арміі і вучобы ў Беларускай ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга політэхнічным інстытуце, звязана са Светлагорскам. У гэтым горадзе на Бярэзіне ён нарадзіўся, закончыў школу, сюды ж быў накіраваны на работу пасля атрымання вышэйшай адукацыі ў 1981 годзе.

Малоды спецыяліст як пачаў сваю працоўную біяграфію на мясцовай цэплаэлектрацэнтралі, так і працягвае яе цяпер. Інжынер-цэплаэнергетык быў прызначаны майстрам па рамоне кацельнага абсталявання, затым быў пераведзены на пасаду старшага інжынера групы падрыхтоўкі рамонтаў, дзе таксама добра зарэкамендаваў сябе. Яго стараннасць, энергія, умненне падліц з людзьмі, высокая кваліфікацыя спрыялі таму, што ён упэўнена браў адну вышынню за другой: інжынер-тэхнолаг рэжымна-наладчайнай групы, намеснік начальніка вытворча-тэхнічнага аддзела, яго начальнік, намеснік галоўнага інжынера ЦЭЦ па эксплуатацыі, галоўны інжынер. На апошняй пасадзе ён працаваў з 2006 года. Цяпер — выконваючы абавязкі дырэктара Светлагорскай ЦЭЦ.

Аляксандр Мікалаевіч ЗАВАДСКІ.

Констанцін Фёдаравіч ПРАКАПЕНКА.

Даніл Мікалаевіч БОЎСУК.

Мікалай Барысавіч БАРБУК.

Уладзімір Анісімавіч СОБАЛЬ.

сталі пераважаць над электрычнымі.

— Зразумела, Анатоль Яўгенавіч. Але давайце вернемся да пачатку будаўніцтва такога важнага аб'екта нашай краіны, як Светлагорская ЦЭЦ.

— Згодны. І скажу, што яно пачалося ў 1954 годзе ў адпаведнасці з Пастановай Савета Міністраў ССР. Праект генеральнага плана распрацаваў калектыў Львоўскага аддзялення інстытута «Цэплаэлектрапраект». Станцыя прызначалася для забеспячэння электраэнергіяй шэрагу гарадоў і прамысловых пунктаў паўднёвай часткі Беларусі. На выбар месца паўплывалі такія важныя аргументы, як траса чыгункі Ле-

нінград — Адэса, перасячэнне яе з ракой Бярэзінай, якую палічылі выдатнай крыніцай цыркуляцыйнай вады, і наяўнасць дастатковай паліўнай базы ў выглядзе тарфянога Васілевіцкага масіву, які знаходзіўся ўсяго за 20 кіламетраў ад будоўлі, пра тое я ўжо гаварыў.

Прадпрыемства турбінамі і генератарамі забяспечваў Ленінград, катламі — падмаскоўны Падольск, трансфарматарамі — Масква і г.д. Першая група рабочых прыбыла сюды са Смалевіцкай ДРЭС у колькасці 17 чалавек, а характэрнай асаблівасцю будоўлі з'яўлялася шырокае прымяненне зборнага жалезабетону. Па гэтым паказчыку станцыя была другой па ліку ў Савецкім Саюзе.

— Прычыны наступныя. Канец 50—60-я гады мінулага стагоддзя. Васілевіцкая ДРЭС — самая магутная электрастанцыя ў Беларусі, флагман энергетыкі. У 70—80-я гады яе абсталяванне было пераведзена са спалывання цвёрдага паліва на газападобнае. Затым, у 80-я гады, ЦЭЦ працавала ўжо на пяці відах паліва: прыродным газе, каменным вугалі, фрэзерным торфе і спадарожным нафтавым адбензіненым газе. Неардынарнасць нашай ЦЭЦ яшчэ і ў тым, што тут устаноўлены былі турбіны ўсемагчымых тыпапамераў, якія выпускаліся ў былым СССР, і што мы выдаём напружанне двух узроўняў — 110 і 220 кілават. Сёння ж мы выкарыстоўваем тры віды паліва. Цвёрдае адышло ўжо ў нябыт, а прымяняюцца спадарожны беларускі газ, які паступае з Рэчыцы з газзапрапарочнага заводу (у паліўным гадавым балансе ён складае 48 працэнтаў) і прыродны газ. Рэзервовым палівам з'яўляецца мазут.

Адказная праца ў начальніка змены электрастанцыі Вячаслава ФАМЯНКА.

— Прычыны наступныя. Канец 50—60-я гады мінулага стагоддзя. Васілевіцкая ДРЭС — самая магутная электрастанцыя ў Беларусі, флагман энергетыкі. У 70—80-я гады яе абсталяванне было пераведзена са спалывання цвёрдага паліва на газападобнае. Затым, у 80-я гады, ЦЭЦ працавала ўжо на пяці відах паліва: прыродным газе, каменным вугалі, фрэзерным торфе і спадарожным нафтавым адбензіненым газе. Неардынарнасць нашай ЦЭЦ яшчэ і ў тым, што тут устаноўлены былі турбіны ўсемагчымых тыпапамераў, якія выпускаліся ў былым СССР, і што мы выдаём напружанне двух узроўняў — 110 і 220 кілават. Сёння ж мы выкарыстоўваем тры віды паліва. Цвёрдае адышло ўжо ў нябыт, а прымяняюцца спадарожны беларускі газ, які паступае з Рэчыцы з газзапрапарочнага заводу (у паліўным гадавым балансе ён складае 48 працэнтаў) і прыродны газ. Рэзервовым палівам з'яўляецца мазут.

— Прычыны наступныя. Канец 50—60-я гады мінулага стагоддзя. Васілевіцкая ДРЭС — самая магутная электрастанцыя ў Беларусі, флагман энергетыкі. У 70—80-я гады яе абсталяванне было пераведзена са спалывання цвёрдага паліва на газападобнае. Затым, у 80-я гады, ЦЭЦ працавала ўжо на пяці відах паліва: прыродным газе, каменным вугалі, фрэзерным торфе і спадарожным нафтавым адбензіненым газе. Неардынарнасць нашай ЦЭЦ яшчэ і ў тым, што тут устаноўлены былі турбіны ўсемагчымых тыпапамераў, якія выпускаліся ў былым СССР, і што мы выдаём напружанне двух узроўняў — 110 і 220 кілават. Сёння ж мы выкарыстоўваем тры віды паліва. Цвёрдае адышло ўжо ў нябыт, а прымяняюцца спадарожны беларускі газ, які паступае з Рэчыцы з газзапрапарочнага заводу (у паліўным гадавым балансе ён складае 48 працэнтаў) і прыродны газ. Рэзервовым палівам з'яўляецца мазут.

Асаблівасцямі ЦЭЦ з'яўляецца і тое, што турбагенератар ТГ-3 быў пераведзены на работу з паніжанымі вакуумам і ахалоджаннем пары ў кандэнсатары турбіны сеткавай вады, і што быў рэалізаваны канструктарскі праект мадэрнізацыі турбін Т-45/50-90 і ТР-45-90 ст. №№ 4, 3 на работу з падачай пары з агульнастанцыйнага калектара 10 атмасфер абсалютнага.

— Апошнія сказы, Анатоль Яўгенавіч, не жаману чыта-

ЛІЧБЫ І ФАКТЫ

- * Кастрычнік 1958 года — пуск першага турбагенератара і катла. Першая турбіна забяспечыла святлом шэраг населеных пунктаў.
- 1961 год — увод у эксплуатацыю абсталявання першай чаргі: чатырох турбагенератараў і пяці паравых энергетычных катлоў.
- 1966 год — былі ўведзены для прамысловага патэнцыялу горада магутнасці другой чаргі — 140 атмасфер абсалютнага: чатыры катлы і дзве турбіны.
- 1979 год — Васілевіцкая ДРЭС перайменавана ў Светлагорскую ЦЭЦ.
- * 1985 год — пераход на новы від паліва — прыродны газ.
- 90-я гады — спад у вытворчасці, звязаны з развалам былога СССР.
- * 2000 год — пад'ём у эканамічным росце.
- * 2005—2006 гады — выканана рэканструкцыя турбін № 3, 4, што палепшыла эфектыўнасць работы цэплавой схемы станцыі.

чу зразумелыя, але мы здагадаемся, што гэта былі важныя праграмы. Праўда?

— Праўда. Яны, а таксама ажыццяўленне цэлага комплексу арганізацыйна-тэхнічных і тэхналагічных мерапрыемстваў, садзейнічалі і садзейнічаюць таму, што хоць цэплаэлектрацэнтралі 50 гадоў ужо, тэхніка-эканамічныя паказчыкі яе работы параўнальныя з паказчыкамі самых новых і лепшых электрастанцый краіны. А па выкарыстанні месцовага віду паліва (спадарожнага газу) ёй у рэспубліцы няма роўных.

— За 50 гадоў дзейнасці Светлагорскай ЦЭЦ колькі было яе дырэктараў?

— Усяго пяць, самаадданных, творчых кіраўнікоў, для якіх характэрны былі высокія чалавечыя, арганізатарскія і прафесійныя якасці. Будзе правільна, калі ў паўвекавы юбілей прадпрыемства мы аддадзім ім належнае востры гарт падрабязным апавядам.

Першым кіраўніком быў Аляксандр Мікалаевіч Завадскі,

яму звання «Выдатнік энергетыкі і электрыфікацыі СССР» і ўручэнне ордэна «Знак Пашаны».

Прыкметнай была дзейнасць з 1983 па 1986 год на прадпрыемстве ў якасці яго кіраўніка і Даніла Мікалаевіча Боўсук, які сваёй работай шлях пачынаў майстрам РЭУ «Гомельэнерга», а затым займаў высокія пасады Гомельскага прадпрыемства электрычных сетак.

На долю Мікалая Барысавіча Барбука, які кіраваў ЦЭЦ у 1986—2000 гадах, выпала неабходнасць рэканструкцыі і мадэрнізацыі тэхналагічнага абсталявання, пераводу катлоў з цвёрдага паліва на газападобнае. Ён быў узнагароджаны медалём «За доблесную працу» і Ленінскім юбілейным.

Выдатна зарэкамендаваў сябе на пасадзе дырэктара і Уладзімір Анісімавіч Собаль, які прышоў на прадпрыемства пасля заканчэння Беларускага ордэна працоўнага Чырвонага

Паважаныя калегі!

Уся гісторыя Васілевіцкай ДРЭС — Светлагорскай ЦЭЦ звязана з надзейным забеспячэннем цэплавой і электрычнай энергіяй шматлікіх спажываючых горада Светлагорска і энергасістэмы Рэспублікі Беларусь. Работу вашага калектыву цяжка пераацаніць. Без яе немагчыма жыццядзейнасць многіх прадпрыемстваў, арганізацый, устаноў, тысяч людзей.

Вы працуеце стабільна. У вас удала спалучыліся талент і мудрасць старэйшага пакалення, энтузіязм і запал моладзі. Працягваючы справу першапраходцаў-энергетыкаў мінулага стагоддзя, вы набылі каштоўны шматгранны вопыт стваральнай працы, высокую трымаеце сваю марку, з'яўляецеся ўзорам паспяховай работы, эфектыўнага гаспадарання. Так трываеце і далей!

Віншую вас з паўвекавым юбілеем прадпрыемства. Шчыра жадаю калектыву рабочых, ІТР, кіраўніцтва моцнага здароўя, сямейнага дабрабыту, светлага настрою, шчасця, новых працоўных перамог!

З павагай генеральны дырэктар РУП «Гомельэнерга» Аляксандр ПЯТУХ

— Чым з'яўляецца ваша прадпрыемства сёння? — Светлагорская ЦЭЦ — філіял РУП «Гомельэнерга», яна складаецца з цэлага комплексу магутных збудаванняў: галоўнага корпуса будынка галоўнага шчыта кіравання, берагавой помпавай станцыі, хімовадаацэсты, мазутнай гаспадаркі, ГРП-1,2, Ару 110, 120 кВ. У калектыве працуе 619 чалавек.

— Без вашай, будзем казаць так, прадукцыі, нібы без вады: ні туды і ні сюды...

— Абсалютна правільна. Мы выпрацоўваем цэпало і электра-

энергію. Наша прадпрыемства на 84 працэнты забяспечвае патрэбнасці прамысловага вузла горада і жыллёва-камунальнага сектара ў цэплавой энергіі ў выглядзе пары і гарачай вады. Пара адпускаецца спажывацям з параметрамі згодна з заключанымі дагаворамі, а сістэма гарачага водазабеспячэння — закрытая. Выдача ж электрычнай магутнасці ажыццяўляецца праз АРУ (адкрытае размеркавальнае ўстройства) на напружанне 110 і 120 кВ. Наша электраэнергія паступае ў адзіную энергетычную сістэму Беларусі і папайняе яе.

— Як вы падрыхтаваліся да асенне-зімовага перыяду?

— Грунтоўна. Выкананы заплававаныя аб'ёмы рамонтаў цэплавых сетак і асноўнага абсталявання, створаны запасы рэзервовага паліва ў межах нарматыў і г.д. Адным словам, цалкам падрыхтаваныя да зімы.

— А што можна сказаць пра клопаты аб сваіх працаўніках? — Побач з асноўнай дзейнасцю на прадпрыемстве надаецца вялікая ўвага паліпшэнню ўмоў работы і адпачынку людзей. Стан усіх памешканняў адпавядае патрабаванням сучасных правілаў і нормаў. Маецца здарэўнік, тренажорная зала. Функцыяне сталовая, дзе харчуецца не толькі работнікі прадпрыемства. Ахвотныя аздаравацца могуць зрабіць гэта ў санаторыях Міністэрства энергетыкі, доме адпачынку «Васілёк» РУП «Гомельэнерга». Шмат цікавых мерапрыемстваў праводзіцца ў нашым Доме культуры энергетыкаў. За апошнія пяць гадоў былі пабудаваны два дзевяціпавярховыя на 36 кватэр кожны, і 30 кватэр былі заселены нашымі работнікамі пры доўгым будаўніцтве з іншымі арганізацыямі, што дазволіла зняць напружанасць у гэтым пытанні. Пра развіццё фізкультуры, спорту, мастацкай самадзейнасці я ўжо і не кажу. Яно — на вышыні. Калектыв наш жыве паўнакроўным жыццём.

— Мы віншуем ваш персанал з паўвекавым юбілеем і жадаем яму ўсяго найлепшага.

— Дзякуй.

Матэрыял падрыхтаваў Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

Каманда ЦЭЦ на конкурсе прафесійнага майстэрства ў Віцебску.

За галоўным шчытом кіравання электрамагніт Алена ВЛАДЫКІНА.

Панарама электрагаспадаркі Светлагорскай ЦЭЦ.

АДРАС

247003, г. Светлагорск, філіял РУП «Гомельэнерга» Светлагорская ЦЭЦ. Тэл. 8+(02342) 2 02 57. УНН 400146977

ИЗМЕНЕНИЯ, ВНЕСЕННЫЕ В ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ

«Пришел, увидел, «MERSEDES»!!!»

Внесены изменения в состав комиссии рекламной игры «Пришел, увидел, «MERSEDES»!!!». Член комиссии Умецкий Станислав Александрович заменен Боролич Ольгой Ивановной

• Боролич Ольга Ивановна (Место работы – ООО «Дакарай», должность – заместитель начальника смены)
Срок полномочий нового члена комиссии с 01 ноября 2008 года по 19 декабря 2008 года.

Свидетельство о государственной регистрации правил проведения рекламной игры выдано Министрством торговли Республики Беларусь за № 1173 от 18 сентября 2008 года. УНП 190617507.

ФОНД «МИНСКОБЛГОСИМУЩЕСТВО»

«28» ноября 2008 года в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5 проводит аукцион

по продаже объектов, находящихся в собственности Дзержинского района, и права заключения договора аренды земельного участка, необходимого для их обслуживания

На аукционные торги выставляется предмет аукциона, включающий:

- Здание школы** (инв. № 620/С-24088), расположенное по адресу: Минская область, Дзержинский район, д. Татарщина, 1962 года постройки, общей площадью 1384,2 кв.м, двухэтажное здание, фундамент бутовый, ленточный, стены и перегородки кирпичные, крыша совмещенная с рулонным покрытием, полы дощатые. Имеется электроснабжение. Отопление от собственной котельной.
- Столовая** (инв. № 620/С-24089), расположенное по адресу: Минская область, Дзержинский район, д. Татарщина, 1962 года постройки, общей площадью 265,1 кв.м, одноэтажное здание, фундамент бутовый, ленточный, стены и перегородки кирпичные, крыша шиферная двухскатная, полы дощатые. Имеются инженерные коммуникации: отопление, электроснабжение, водопровод, канализация.

Начальная цена предмета аукциона 346 584 772 рубля (в том числе: имущество – 341 358 632 рубля и право заключения договора аренды земельного участка – 5 226 140 рублей).

Сумма задатка предмета аукциона 20 000 000 руб.

Продавец недвижимого имущества: Отдел образования Дзержинского районного исполнительного комитета, расположенный по адресу: Минская область, г. Дзержинск, ул. Первомайская, 19, тел. 8 (01716) 55860.

Арендодатель земельного участка: Дзержинский районный исполнительный комитет.

К участию в аукционных торгах допускаются: юридические лица, индивидуальные предприниматели, граждане Республики Беларусь и иностранные граждане, представившие в фонд «Минскоблгосимущество» в сроки, указанные в извещении, следующие документы:

- заявленная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении;
- юридическим лицом – доверенность, выданная представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководителем), нотариально удостоверенные копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации, также представителю должен иметь при себе паспорт или иной документ, удостоверяющий личность;
- индивидуальным предпринимателем – нотариально удостоверенная копия свидетельства о государственной регистрации, представителем индивидуального предпринимателя дополнительно представляется нотариально удостоверенная доверенность;
- иностранным юридическим лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский (русский) язык, представителем иностранного юридического лица дополнительно представляется легализованная в установленном

Заявки на участие в аукционе принимаются ежедневно в рабочие дни с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 312, тел. 224 57 09. Последний день подачи заявок 26 ноября 2008 г. до 17.00.

СВЕДЕНИЯ ОБ ОБЪЕКТАХ РЕСПУБЛИКАНСКОЙ СОБСТВЕННОСТИ, ПОДЛЕЖАЩИХ РАЗГОСУДАРСТВЛЕНИЮ И ПРИВАТИЗАЦИИ

Полное и сокращенное наименование объекта разгосударствления и приватизации, его ведомственная принадлежность	Производственное республиканское ремонтно-монтажное дочернее унитарное предприятие «ГРОДНОЛИФТ» УП «ГРОДНОЛИФТ» Министрство жилищно-коммунального хозяйства Республики Беларусь	Адрес	225320, Брестская область, г. Барановичи, ул. 50 лет ВЛКСМ, 7	230005, г. Гродно, ул. Горького, 140
Вид деятельности объекта разгосударствления и приватизации, укрупненная номенклатура выпускаемой продукции	Ремонт и модернизация летательных аппаратов	Монтаж, наладка, ремонт и техническое обслуживание подъемного и теплого оборудования, электромонтажные работы, санитарно-технические работы	Не занимает доминирующего положения	Занимает доминирующее положение
Планируемые сроки разгосударствления и приватизации	4-ый квартал 2008 г.	4-ый квартал 2008 г.		
Предлагаемый способ разгосударствления и приватизации	Создание открытого акционерного общества	Создание открытого акционерного общества		
Орган, осуществляющий разгосударствление и приватизацию данного объекта, и его местонахождение	Государственный комитет по имуществу Республики Беларусь 220005, г. Минск, пер. Красноармейский, 12	Гродненский областной территориальный фонд государственного имущества 230023, г. Гродно, ул. 17 Сентября, 39		
Численность работающих, чел.	1396	362		
Сроки предъявления претензий	Месяц со дня опубликования	Месяц со дня опубликования		
Предлагаемый размер уставного фонда (начальная цена продажи), рублей	75 318 000 000	3 865 105 200		
Стоимость основных фондов – всего, рублей	39 976 886 985	1 719 103 843		
Площадь земельного участка, занимаемого объектом, га	54,4308	2,5237		
Наличие принадлежащих предприятию долей (паев, акций) в активах других предприятий, рублей	308 000	9 987 305		
Объекты интеллектуальной собственности в составе нематериальных активов, рублей	нет	нет		
Финансовое состояние объекта, рублей	Балансовая прибыль	3 608 180 126	1 451 915 020	
	Задолженность кредиторов	43 363 314 231	424 561 125	
	Задолженность дебиторская	12 256 661 374	1 566 740 935	

УНП 100745627

НЯМА СЭНСУ ПЕРАВОДЗІЦЬ РУБЛІ Ў ІНШУЮ ВАЛЮТУ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— А ці варта чакаць чарговага падзення долара?

— Такое, на мой погляд, можа здарыцца ў двух выпадках: калі амерыканцы пачнуць друкаваць свае грошы ў велізарных аб'ёмах, то, зразумела, долар зноў патанее. Па-другое, пасля стабілізацыі на фінансавым рынку Злучаных Штатаў долар супакоіцца на пэўны перыяд. Потым пад уплывам знешніх і ўнутраных фактараў можа курс долара знізіцца. Але не хочацца далёка заглядваць.

— Апошняе два-тры гады многія нашы сучаснікі лічылі за лепшае трымаць свабодныя сродкі ў еўра. І трэба сказаць, пэўны час яны былі задаволены сабой, але гэтай восенню еўра скацілася і людзі моцна страцілі. Есць надзея на тое, што еўра зноў вернецца на былыя пазіцыі?

— Я моцна не разлічваў бы на гэта. Пераважна большасць нашых сучаснічак, на жаль, не спецыялісты ў галіне фінансавых рэнжыраў. Трымаць б грошы ў іен, коны ці расійскі рублі, то засталіся б пры сваіх інтарэсах і нават выйгралі б. Але еўра напакатлі непрыемнасці, у выніку еўрапейцы, у тым ліку і нашы супрамадзьяне, атрымалі суў'язны ўрок.

— Наўжо не гэта было без яго аб'ясці сусветнай фінансавай сістэмы? Бо былі ж папярэднія дамоўленасці Еўрасаюза і Злучаных Штатаў аб прымаццям для абодвух бакоў прымалым курс долара да еўра.

— Нармальна і зручна для ўсіх суданосныя долара і еўра 1:1,15, 1:1,20 былі ў многім папулярыя на вярце амерыканцаў, якія, каб павялічыць знешнія продажы сваёй прадукцыі і паслуг, на

працягу трох-чатырох гадоў наўмысна працавалі на зніжэнне еўра. Яны свядома і мэтажна раманіра на рылі яму пад еўра. А захадне-еўрапейцы былі ў стане эйфарыі ад сваёй валюты, раздувалі шчыкі, маўляў, вось якая наша валюта трывалая і паспяхова. Што ў рэшце рэшт атрымалася, усім вядома.

— У нас абвешчана фінансавая амністыя на грошы, якія будуць пакладзены ў банкі на дэпазіты. У якой валюце вы праіраі б рабіць гэтыя ўклады?

— Пры сённяшняй моцнай грашовай палітыцы ў Беларусі я не бачу вялікага сэнсу пераводзіць беларускія рублі ў іншую валюту. Хоць лепш за ўсё свабодныя грошы захоўваць у кошыку валют. Скажам, у вас ёсць сума эквівалентная 10 тысячам амерыканскіх долараў. Дзе востэ дзе з іх пакінуць у беларускіх рублях, дзе ў доларах, дзе ў еўра, дзе ў іен, дзе ў расійскіх рублях. Між іншым, апошняе – даволі перспектыўная валюта. І вось чаму. У Расійскай Федэрацыі плата за энерганосныя рэсурсы будучы прымачы толькі ў расійскіх рублях. Яны ў пэўным сэнсе стануць заменай, альтэрнатывай долара і еўра, што ў цэлым істотна павысіць каштоўнасць расійскага рубля.

— Наш рубель, здаецца, таксама адчувае сабе непацешны ў бурлівым моры спекуляцый фінансав. Адкуль такая ўпэўненасць і моц?

— Нам у пэўным сэнсе пашанцавала ў тым, што Беларусь не спяшалася ўключыцца ў сусветную фінансавую сістэму. І сёння гэта станоўчы і спрыяльны фактар.

— Для каго крызіс не страшны?

— Для тых, у каго няма вялікіх грошай.

— А калі нешта ёсць за душой?

— Тады ажыццявіце мару свайго жыцця: купіце новы камп'ютар, мэбля, дачу, машыну і г. д. Тым больш што па ўсім прыметах многія тавары доўгатырмовага карыстання паўтаны патанеюць у 2009 годзе. Карыстацкія выгады. Наступны год абядае быць вельмі цікавым і нялёгкім. Зніжэння верагоднасць таго, што Вялікая Брытанія спажывае насельніцтва, людзі будучы больш ашчадна ставіцца да расходвання грошай.

— А цяны на бензін у нас застануцца ранейшымі ці ўсё ж знізіцца, як у Расіі і іншых краінах?

— Сапраўды, сітуацыя з бензінам у нас незразумелая. Паўгодна кошты скарэй набылі знізіцца ўдвая, а цяны на паліва ў нас засталіся ранейшымі. Гэта супярэчыць нармальнай эканамічнай логіцы. Відэа, магчыма ўплыў ачыненага нафтавага лобі не дазваляе зніжэння цэнам на бензін. Іншага тлумачэння я не бачу.

— А чым гаворыць вопыт папярэдніх фінансавых крызісаў?

— У першую чаргу аб тым, што не трэба апускаць рукі ў складаных абставінах. Крызісы як з'яўляюцца як рабурэнне, так і канструктыў. Паглядзіце, асноўныя амерыканскія дарогі, якімі захоўваюцца ў свеце, былі пакладзены ў гады так званай Вялікай дэпрэсіі. А слаўныя нямецкія аўта-трасы таксама пабудаваны ў крызісныя гады.

Галоўная асаблівасць цперашняга крызісу ў тым, што ён не чыста фінансавы. Ён загаліма прадказваўся, яго нават чакалі. Завышаныя цэны і на нафту і газ толькі набліжалі яго. Але ў Злучаных Штатах і Еўропе чамусьці думалі і спадзьявалі, што усё абывае

дзешча само сабой, неск пройдзе, перагарыць, міне. Не мінула. Таму там палітыкі і бізнесмены ў поўны захват загалівалі аб немінучым скарачэнні працоўных месцаў, закрыцці асобных вытворчасцяў, непазбежным павелічэнні беспрацоўя і, як вынік, росце сацыяльнай напружанасці.

— Нам падобнае пагражае?

— Не думаю, што ў такой ступені, як амерыканцам і еўрапейцам. У нас захавецца фінансавая і эканамічная стабільнасць на бліжэйшай перспектыўе.

— З пачаткам крызісу нашы выдучыя банкі распачалі актыўнае паліваенне на грошы насельніцтва. Хутка павялічыцца працэнтныя гадавыя стаўкі па дэпазітах. Якім надзеяна валюта браці пад 6-8, а рублі пад 12-14 працэнтаў, а цяны аднаваляна пад 10-12 і 15-16 працэнтаў. А назыв дэпазітам даюць выключна атымістычныя: «Праэтычны», «Атымістычны», «Універсальны», «Ачытады» і г. д. Добры ход банкіраў?

— Дастойны адказ крызісу. Мы былі своечасова ў і духу часу. У лебры выпадку лепш грошы трымаць у банку, чым у панчоше. Чым мы не з'ядуць.

— Ваш прагноз тэрмінаў крызісу?

— Самае малое – паўтара-два гады. Звязана гэта не толькі з ліквіднацыйна наступстваў іпатэчнага крызісу, колькі з важнымі зменамі і пературбаванняў у сусветнай эканоміцы. Гэта вялікая праца патрабуе часу. Магчыма, крызіс працянецца і больш чым тры гады. Самі бачыце, якія цпер вельмі нялёгка эканамічная сітуацыя ў свеце. Яна па-ранейшаму галоўным чынам залежыць ад падзей у ЗША і Еўропе, выдучых азіяцкіх краінах.

Гутарыў Леанід ЛАХМАНЕНКА.

БРАТЫ ЗАПІНУЛІ ПРЫ ПАЛІ

У вёсцы Жыгале Бешанковіцкага раёна ў доме пенсіонера ўвечары адбыўся пакар. У доме знайшлі трупы двух братоў, мсцовых жыхароў – 36 і 30-гадовага ўзросту. Абодва – беспрацоўныя.

Мяркуюць, што пакар адбыўся за неасцярожнасці пры курэнні ў нецвярзым стане. Незадзеўка да трагедыі браты распіліві спіртное разам з унукам гаспадыні дома, які застаўся жывы.

Аляксандр ПУШКАНКА.

ГІТАРА СПЯВАЛА І ПЛАКАЛА

У руках 30-гадовага гамялячана, які ў якасці заробку калі-нікالی радаваў яе гукамі народ, што кроць пешаходным падземным пераходам у раёне праспекта Кастранатаў. І вось гэты музычны інструмент, а разам з ім і пяць тысяч рублёў у яго ўладальніца сілком адабраў некалькі падшывацаў. Міліцыя шукае зламыснікаў.

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

РЫДЛЁУКАЙ ПА ГАЛАВЕ...

Жыхар в. Ўлібшчыцы (Івацэвіцкі раён) быў дастаўлены ў бальніцу з траўмай галавы, ад якой і памёр.

Следства ўстанавіла, што падчас скандалу сына ударыў рыдлёўкай 70-гадовай бацька.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

КАЛЫСКА

Калыска (люлька, зыбка) – месца, дзе знаходзіцца дзіця амаль што ўвесь час у першы год пасля нараджэння. Калыска магла быць змешчана на падлозе, магла быць замацавана за столь, яе выраблялі з дрэва, палатна, плялі з лазы ці саломы, надавалі ёй самыя разнастайныя формы.

- Пры вырабе калыскі прытрымліваліся строгага правіла: калыску павінен быў зрабіць бацька ці дзед дзіцяці.
- Калі майстравалі калыску, выбіралі адзін матэрыял; часцей за ўсё гэта былі расліны, якія хутка растуць: вярба, арэх, «каб так жа хутка расло і дзіця». Калі калыску рабілі з барышніцы, казалі: «Каб дзіця жыло доўга». У народных казках калыска была з золата ці срэбра.
- Забаранялася рабць калыску да нараджэння першага дзіцяці, бо ўчхалася, што дзіця памрэ.
- У традыцыйных ўходных славян было прынята ўпрыгожваць калыску роспісам, інкрустацыяй, разьбой, што, як лічылі нашы продкі, выконвала магчымых ахоўных функцыяў ў адносінах да дзіцяці.
- Магчымымі якасцямі ў народнай культуры быў надзелены і вочап – шэст, на якім замацоўвалі калыску да столі. Калі бацькі больш не жадалі мець дзіцяці, то з вочапа не здымалі кару і не абсякалі кару.
- У калыску калі рэчы-аб'ярэгі: нож, нажніцы, крыж, чацвярговую спілі і г.д.; над калыскай вешалі пясыні, званочкі.
- Калыску накрывалі палогом, які часта выраблялі з жаночай спадніцы.
- Калі дзіця першы раз клалі ў люльку, прытрым-

ліваліся цялага шэрагу правілаў. Часцей за ўсё, дзіця клалі ў калыску пасля хрышчэння. Да гэтага часу яно маглі спаць на ложку з бацькамі, на печы, у рашае і г.д.

- Для гэтай, як лічылі нашы продкі, даволі значнай падзеі ў жыцці дзіцяці выбіралі самы спрыяльны для гэтага дзець, напрыклад, той дзень тыдня, на які ў гэтым годзе прыпадала Раство, каб у далейшым дзіця было «багатае і шчаслівае».
- У хаце калыску ставілі бліжэй да печы, каб дзіця ляжала галавой да парога. Катгарычы забаранялася, каб на калыску трапляла меса-чынае святло.
- Перш чым пакласці дзіця ў калыску, выконвалі шэраг рытуальных дзеянняў: абмыскавалі яе святой вадоў, абсыпалі макам ці чарвягровай соллю, бабка-паўтатка малывала вакол яе круг, чытала замовы, каб дзіця добра расло, добра спала на ночы і г.д.
- Потым, на працягу ўсяго першага года, маці будзе чытаць малітвы і выказваць благаслаўненне кожнай раз, калі будзе класці дзіця ў люльку.
- Па ўвучэннях нашых продкаў, калі калыску гушчак, гэта паспрыяе хуткаму росту і развіццю дзіцяці. Першы раз гушчак дзіця ў люльцы неабходна было правай рукоў – «каб дзіця па жыцці шанцавала».
- У нашых продкаў існаваў шэраг строгіх забаронаў, якія тычыліся калыскі: нельга было гушчак пустаю калыску, гушчак яе ўдзіву, сядца ці абавірацца на калыску.

Аксана КАТОВІЧ, Янка КРУК.

СВОЙ ЗЛОДЗЕЙ

Каля аднаго заводу ў Пінску быў затрыманы вадзіцель, які на мікрааўтабусе выкраў з падпрямства 335 акумулятары, даўжынёй 3,96 м кожная. А затым высветлілася, што крадзеж арганізаваў 25-гадовы работнік гэтага ж заводу. Аўташашына забралі, а зладзеяў затрымалі.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

на право заключения договора аренды земельного участка
Организатор аукциона: Коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», 210025, г. Витебск, ул. «Правды», 32

ККУП «Витебский областной центр маркетинга» проводит аукцион на право заключения договора аренды земельного участка

№ лота	Кадастровый номер и адрес земельного участка, его площадь	Функциональное назначение земельного участка, срок аренды	Характеристика расположенных на земельном участке инженерных коммуникаций и сооружений. Ограничения использования земель	Начальная цена (бел. руб.)	Размер задатка и реквизиты для его внесения	Расходы по подготовке документации, необходимой для проведения аукциона	Расходы, связанные с проведением аукциона	Дата, время и место проведения аукциона	Окончательный срок приема документов
1.	Земельный участок с кадастровым номером 222388010000282, расположенный по адресу: Витебская обл., Оршанский р-н, Понизовский с/с, д. Бабиничи, площадью 0,0065 га	Земельный участок для размещения объектов розничной торговли. Срок аренды 10 лет	Наличие централизованного водоснабжения, водосточения, теплоснабжения, благоустроенных дорогам и улицам, находится в радиусе до 500 метров от центрального населенного пункта, находится в санитарно-защитных зонах	11 360	1 000 бел. руб. р/с 364132200707 в отделении ОАО «Белгоспробанк», код 418, УНП 300074143, код платежа 04002, получатель платежа: Оршанский районный исполнительный комитет	590 466	2 440 952	01.12.2008 г. в 15.00 г. Орша, ул. Октябрьская, 2 в здании Оршанского районного исполнительного комитета (малый зал)	25.11.2008 г. до 17.30
1.	Земельный участок с кадастровым номером 2401000000040496, расположенный по адресу: г. Витебск, ул. П. Бровки – В. Интернационалистов, площадью 0,1640 га	Земельный участок для размещения объектов «Продовольственный магазин с кафемерией». Срок аренды 99 лет	Наличие централизованного водоснабжения, доступ улиц с твердым покрытием, земли расположены в пешеходной (5–10 мин.) доступности от остановок городского и пригородного пассажирского транспорта. 0,0319 га находятся в охранных зонах канализационного коллектора	38 937 693	3 893 700 бел. руб. на р/с 3012000009137 в филиале № 201 ОАО АСБ «Белгоспробанк», г. Витебск, МФО 150801259, УНП 39047566, получатель платежа: ККУП «Витебский областной центр маркетинга»	760 565	7 549 213	04.12.2008 г. в 15.00 г. Витебск, ул. «Правды», 32, ККУП «Витебский областной центр маркетинга»	28.11.2008 г. до 17.30

Условия инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории отсутствуют.

Победитель аукциона обязан: подписать протокол аукциона в день проведения аукциона, в течение 10 рабочих дней со дня принятия решения о предоставлении земельного участка внести плату за земельный участок; возместить расходы, связанные с подготовкой и проведением аукциона и расходы по подготовке документации, необходимой для его проведения; заключить с местным исполнительным комитетом договор аренды земельного участка и осуществить в двухмесячный срок после принятия решения о предоставлении земельного участка государственную регистрацию права на земельный участок; получить в установленном порядке разрешения на проведение проектно-изыскательских работ и разработать строительный проект на строительство объекта в срок не превышающий 2-х лет; осуществить строительство объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией. Местный исполнительный комитет не позднее 2-х рабочих дней после внесения победителем аукциона платы за земельный участок, возмещения расходов, связанных с подготовкой документации, и возмещением расходов, связанных с подготовкой документации, и разработкой проектно-изыскательских работ и разработкой строительного проекта на строительство объекта в срок не превышающий 2-х лет; осуществить строительство объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией. Местный исполнительный комитет не позднее 2-х рабочих дней после внесения победителем аукциона платы за земельный участок, возмещения расходов, связанных с подготовкой документации, и возмещением расходов, связанных с подготовкой документации, и разработкой проектно-изыскательских работ и разработкой строительного проекта на строительство объекта в срок не превышающий 2-х лет; осуществить строительство объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией. Местный исполнительный комитет не позднее 2-х рабочих дней после внесения победителем аукциона платы за земельный участок, возмещения расходов, связанных с подготовкой документации, и возмещением расходов, связанных с подготовкой документации, и разработкой проектно-изыскательских работ и разработкой строительного проекта на строительство объекта в срок не превышающий 2-х лет; осуществить строительство объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией. Местный исполнительный комитет не позднее 2-х рабочих дней после внесения победителем аукциона платы за земельный участок, возмещения расходов, связанных с подготовкой документации, и возмещением расходов, связанных с подготовкой документации, и разработкой проектно-изыскательских работ и разработкой строительного проекта на строительство объекта в срок не превышающий 2-х лет; осуществить строительство объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией. Местный исполнительный комитет не позднее 2-х рабочих дней после внесения победителем аукциона платы за земельный участок, возмещения расходов, связанных с подготовкой документации, и возмещением расходов, связанных с подготовкой документации, и разработкой проектно-изыскательских работ и разработкой строительного проекта на строительство объекта в срок не превышающий 2-х лет; осуществить строительство объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией. Местный исполнительный комитет не позднее 2-х рабочих дней после внесения победителем аукциона платы за земельный участок, возмещения расходов, связанных с подготовкой документации, и возмещением расходов, связанных с подготовкой документации, и разработкой проектно-изыскательских работ и разработкой строительного проекта на строительство объекта в срок не превышающий 2-х лет; осуществить строительство объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией. Местный исполнительный комитет не позднее 2-х рабочих дней после внесения победителем аукциона платы за земельный участок, возмещения расходов, связанных с подготовкой документации, и возмещением расходов, связанных с подготовкой документации, и разработкой проектно-изыскательских работ и разработкой строительного проекта на строительство объекта в срок не превышающий 2-х лет; осуществить строительство объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией. Местный исполнительный комитет не позднее 2-х рабочих дней после внесения победителем аукциона платы за земельный участок, возмещения расходов, связанных с подготовкой документации, и возмещением расходов, связанных с подготовкой документации, и разработкой проектно-изыскательских работ и разработкой строительного проекта на строительство объекта в срок не превышающий 2-х лет; осуществить строительство объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией. Местный исполнительный комитет не позднее 2-х рабочих дней после внесения победителем аукциона платы за земельный участок, возмещения расходов, связанных с подготовкой документации, и возмещением расходов, связанных с подготовкой документации, и разработкой проектно-изыскательских работ и разработкой строительного проекта на строительство объекта в срок не превышающий 2-х лет; осуществить строительство объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией. Местный исполнительный комитет не позднее 2-х рабочих дней после внесения победителем аукциона платы за земельный участок, возмещения расходов, связанных с подготовкой документации, и возмещением расходов, связанных с подготовкой документации, и разработкой проектно-изыскательских работ и разработкой строительного проекта на строительство объекта в срок не превышающий 2-х лет; осуществить строительство объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией. Местный исполнительный комитет не позднее 2-х рабочих дней после внесения победителем аукциона платы за земельный участок, возмещения расходов, связанных с подготовкой документации, и возмещением расходов, связанных с подготовкой документации, и разработкой проектно-изыскательских работ и разработкой строительного проекта на строительство объекта в срок не превышающий 2-х лет; осуществить строительство объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией. Местный исполнительный комитет не позднее 2-х рабочих дней после внесения победителем аукциона платы за земельный участок, возмещения расходов, связанных с подготовкой документации, и возмещением расходов, связанных с подготовкой документации, и разработкой проектно-изыскательских работ и разработкой строительного проекта на строительство объекта в срок не превышающий 2-х лет; осуществить строительство объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией. Местный исполнительный комитет не позднее 2-х рабочих дней после внесения победителем аукциона платы за земельный участок, возмещения расходов, связанных с подготовкой документации, и возмещением расходов, связанных с подготовкой документации, и разработкой проектно-изыскательских работ и разработкой строительного проекта на строительство объекта в срок не превышающий 2-х лет; осуществить строительство объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией. Местный исполнительный комитет не позднее 2-х рабочих дней после внесения победителем аукциона платы за земельный участок, возмещения расходов, связанных с подготовкой документации, и возмещением расходов, связанных с подготовкой документации, и разработкой проектно-изыскательских работ и разработкой строительного проекта на строительство объекта в срок не превышающий 2-х лет; осуществить строительство объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией. Местный исполнительный комитет не позднее 2-х рабочих дней после внесения победителем аукциона платы за земельный участок, возмещения расходов, связанных с подготовкой документации, и возмещением расходов, связанных с подготовкой документации, и разработкой проектно-изыскательских работ и разработкой строительного проекта на строительство объекта в срок не превышающий 2-х лет; осуществить строительство объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией. Местный исполнительный комитет не позднее 2-х рабочих дней после внесения победителем аукциона платы за земельный участок, возмещения расходов, связанных с подготовкой документации, и возмещением расходов, связанных с подготовкой документации, и разработкой проектно-изыскательских работ и разработкой строительного проекта на строительство объекта в срок не превышающий 2-х лет; осуществить строительство объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией. Местный исполнительный комитет не позднее 2-х рабочих дней после внесения победителем аукциона платы за земельный участок, возмещения расходов, связанных с подготовкой документации, и возмещением расходов, связанных с подготовкой документации, и разработкой проектно-изыскательских работ и разработкой строительного проекта на строительство объекта в срок не превышающий 2-х лет; осуществить строительство объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией. Местный исполнительный комитет не позднее 2-х рабочих дней после внесения победителем аукциона платы за земельный участок, возмещения расходов, связанных с подготовкой документации, и возмещением расходов, связанных с подготовкой документации, и разработкой проектно-изыскательских работ и разработкой строительного проекта на строительство объекта в срок не превышающий 2-х лет; осуществить строительство объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией. Местный исполнительный комитет не позднее 2-х рабочих дней после внесения победителем аукциона платы за земельный участок, возмещения расходов, связанных с подготовкой документации, и возмещением расходов, связанных с подготовкой документации, и разработкой проектно-изыскательских работ и разработкой строительного проекта на строительство объекта в срок не превышающий 2-х лет; осуществить строительство объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией. Местный исполнительный комитет не позднее 2-х рабочих дней после внесения победителем аукциона платы за земельный участок, возмещения расходов, связанных с подготовкой документации, и возмещением расходов, связанных с подготовкой документации, и разработкой проектно-изыскательских работ и разработкой строительного проекта на строительство объекта в срок не превышающий 2-х лет; осуществить строительство объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией. Местный исполнительный комитет не позднее 2-х рабочих дней после внесения победителем аукциона платы за земельный участок, возмещения расходов, связанных с подготовкой документации, и возмещением расходов, связанных с подготовкой документации, и разработкой проектно-изыскательских работ и разработкой строительного проекта на строительство объекта в срок не превышающий 2-х лет; осуществить строительство объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией. Местный исполнительный комитет не позднее 2-х рабочих дней после внесения победителем аукциона платы за земельный участок, возмещения расходов, связанных с подготовкой документации, и возмещением расходов, связанных с подготовкой документации, и разработкой проектно-изыскательских работ и разработкой строительного проекта на строительство объекта в срок не превышающий 2-х лет; осуществить строительство объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией. Местный исполнительный комитет не позднее 2-х рабочих дней после внесения победителем аукциона платы за земельный участок, возмещения расходов, связанных с подготовкой документации, и возмещением расходов, связанных с подготовкой документации, и разработкой проектно-изыскательских работ и разработкой строительного проекта на строительство объекта в срок не превышающий 2-х лет; осуществить строительство объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией. Местный исполнительный комитет не позднее 2-х рабочих дней после внесения победителем аукциона платы за земельный участок, возмещения расходов, связанных с подготовкой документации, и возмещением расходов, связанных с подготовкой документации, и разработкой проектно-изыскательских работ и разработкой строительного проекта на строительство объекта в срок не превышающий 2-х лет; осуществить строительство объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией. Местный исполнительный комитет не позднее 2-х рабочих дней после внесения победителем аукциона платы за земельный участок, возмещения расходов, связанных с подготовкой документации, и возмещением расходов, связанных с подготов

КОБРЫНСКІ СТРОЙ: ВІРТУОЗНЫ АРНАМЕНТ

Сумесна з Інстытутам мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору імя К. Крапівы НАН Беларусі працягае аповед пра традыцыйны беларускі строй. У мінулыя разы мы расказалі пра адметнасці Мотальскага строю (27.09), які адрозніваецца далікатнаю аздабленнем і ар-

хаічнасцю арнаменту. А таксама пра славутыя Бездзяскаў фартушкі (8.10), па якіх здалёк пазнавалі непераўздыжаныя ў майстэрстве ткацтва бездзяскаў жанчын. Сённяшня размова з мастацтвазнаўцай Марыяй ВІННІКАВАЙ — пра Кобрынскі строй.

Жанчыны з вёскі Аніскавічы Кобрынскага раёна ў строіх з платамі. 2007 год.

ПАЛАСАТЭЦА І НЕЗВЯЧАЙНЫ ГАЛАУНЫ ЎБОР

Кобрынскі строй значна адрозніваецца ад Бездзяскага, хоць паміж гэтымі мясцінамі менш за сто кіламетраў, — расказвае Марыя Віннікава. — Жанчыны тут на святончых сарочках пакрывалі арнаментам практычна ўвесь рукаў. Арнамент быў абавязкова геаметрычны і ўпісваўся ў вузкія палоскі. Наогул, для Кобрынскага строю ўласціва паласатэца: і на фартухах, і на рукавах, і на андраках. Палоскі тут больш актыўныя, больш каларыяныя і больш шырокія, чым на той жа Іванушычынне альбо Драгчынічынне.

КАЛІ ПАДЧАС ВЯСЕЛЯ І ПАВЯЗВАЛІ ПЛАТ МАЛАДУЮ, ЯНЫ ПАВЯЗВАЛІ ДРУГІ ФАРТУШОК, ПАДТЯКАЛІ ЯЎ І У ВЫГЛЯДЗЕ КІШЭНІ І КЛАДІ ТУДЫ БОХАН ХЛЕБА, КАБ І У МАЛАДОЙ ГЭТАК ЖА, ЯК ХЛЕБ З РОШЧЫНЫ ВЯРЫС, ЖЫВОЦІК УВЕСЬ ЧАС ПДРАСТАЎ.

Андрака, як правіла, насілі даволі доўгі, да пяці. Яго ткалі з шарсціных нітак, як пакупных, так і дамапрадзельных. Асаблівай папулярнасцю карысталіся крамяныя ніткі — фабрычнага вырабу, больш якасныя і тонкія. Верагодна, яны мелі нейкую фабрычную назву, якую ў народзе перабраўвалі і атрымалася «жынка», а дзе — «улычка». З іх таксама калі паясы.

Летам жанчыны ў гэтым рэгіёне насілі палатняныя — узорыстыя, вытанчаныя чатырохконтравыя і браныя ткацтва, лянную спадніцу. Падобныя ўстаўкі палатняныя казубы адрознівалася ад іншых палат і была больш сціпла аздабленая — яна хавалася пад фартухом, арнамент якога пераклікаўся з арнамантам сарочкі. Фартух мог мець дэкаратыўнае злучальнае шво, якое на Кобрыншчыне называюць «мрэнжачне».

Увогуле, Кобрынскі строй вылучаецца завершанасцю формай і віртуознай распрацоўкай арнаменту ўсёго касцюма.

Што можна сказаць пра палатню?

— Яно тут даволі тонкае, і ў адрозненні ад бездзяскага — вельмі шчыльнае. Але самае адметнае ў Кобрынскім строі — жаночы галаўны ўбор. Яго ўтваралі з палатнінкі шырынёй у 63 сантыметры і даўжынёй больш за тры з паловай метры. Плат гэты ў розных вёсках Кобрыншчыны завяваўся па-рознаму. У экспазіцыі нашага музея ёсць касцюм, дзе дэманструецца спосаб завязвання палатні, зафіксаваны ў вёсцы Руховічы. Жанчыны, якая паказала нам гэты спосаб, звалі Агап'я Дзямянюшка СУБОТКА, яна нарадзілася ў 1913 годзе і яшчэ памятае, як жанчыны хадзілі ў царкву з такімі палатнямі на галаве.

САКРЭТ КОБРЫНСКІХ ЖАНЧЫН — Нядзельная раница. Устаўшы на дастойку — інакш не палосце — жанчына малілася, дала глядзела гаспадарку, распяляла лям і стаяла ў ёй снідаючы, будзіла і адзявала да раницынага набяжства дзяцей... І сама аправала святончую сарочку, андрака, павязвала бездзядорна бялізны, расшыты чырвонымі палосамі фартух...

пядкоўка служыла не толькі для візуальнага павелічэння прыкоскі, але і для таго, каб замацаваць на ёй з дапамогай шпількі канец палатні, які звычайна, бо палатню было хоць і тонкае, але цяжкае.

Аздаблялі палатні вытанчанымі альбо вышытымі палоскамі на канцах, і яшчэ вельмі часта аздаблялася начале — тая частка палатні, якая накладалася на лоб — на чало. І калі мы сустракаем такую палатню, то гэтая палоска дзе падказвае, як яго накладвалі на галаву.

Гэта вельмі архаічны галаўны ўбор. Я лічу, што на Кобрыншчыне не такі спосаб завязвання палатні да нас даўся сярэднявечча, а можа і старажытнасці — жанчыны насілі тады такія ўборы. Можна лічыць, што гэта традыцыя захаваўся да пачатку, а ў абраднасці — да сярэдзіны XX стагоддзя.

АДЗЕННЕ ЯК ПАШПАРТ

— Аднойчы мы прыехалі ў вёску Балата Кобрынскага раёна з супрацоўнікамі тэлебачання, каб зняць сюжэт для перадачы «Радавод», — узгадвае Марыя Віннікава. — Аўтар перадачы папрасіла жанчыну і мужчыну з гэтай вёскі апрануцца ў традыцыйныя строі, а

«Бракараўскія ружы» на рукаве сарочкі з вёскі Хавовічы Кобрынскага раёна. Калекцыя Музея старажытнай беларускай культуры ДНУ «Інстытут мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору імя К. Крапівы НАН Беларусі».

быць вытканы сінімі або зялёнымі ніткамі, але ён абавязкова заклочаўся ў беражкі, утвораныя ніткамі ахоўнага чырвонага колеру. Чырвоны колер — галоўны ва ўсім аздабленні Кобрынскага строю.

На світках — традыцыйным верхнім адзенні — пояс быў асноўным упрыгажэннем. Але ў кожнай мясцовасці ім падляраваліся паясы. У экспазіцыі нашага музея можна ўбачыць, як гэта рабілі ў вёсцы Лелікава Кобрынскага раёна. Жанчыны там насілі даволі шырокі пояс, і павязвалі яго па першы андрака, так і паверх світка. Світка тут называлася «латуха», яна мела устаўныя кліны, якія пашыралі сілуэт у баках, з-за чаго світкі мелі яшчэ назву «з вусямі». Яны падкрэслівалі жаночыя формы. Кліны ўпрыгожвалі каларыяльнымі штурпамі. Світкі таксама аздаблялі вышыўкай шарсціных нітак і рознакаляровымі пампонамі — «квятані».

Чым можна патлумачыць, што менавіта жаночае адзенне больш багата аздаблена, лепей захаваўся і ўвогуле мае больш інфармацыі і пра сваё упадліццё, і пра свой час?

— Як вядома, арнамент у традыцыйным касцюме — гэта не проста элемент упрыгажэння. Ён выконвае важную засцерагальную функцыю. А жанчына выношвала ў сваім улонні дзіця. Таму яе касцюм больш складаны і па частках, і па аздабленні. Усё ў ім было скіравана на выхаванне дзіцяці.

У 30-х гадах з'явілася зусім іншая світка, таксама з сукна хатняга вырабу, але пашты яны ўжо былі малікатрамы.

БРАКАРАЎСКІЯ РУЖЫ І ТРАДЫЦЫЯ

Яшчэ адзін прыклад уплыў моды на традыцыйную культуру — так званыя «бракараўскія ружычкі». Гэта вышыўка крэйжыкам, распаўсюджанне якой абавязана парфумнай кампаніі «Бракар і К». Парфумеры ў якасці рэкламнага дадатку да сваёй прадукцыі давалі ўзорнікі для вышыўкі, і паступова ружычкі з'явіліся на адзенні па ўсёй Беларусі. Прышлі яны і на Кобрыншчыну. Бракараўскія ружычкі, безумоўна, «умшаліся» ў гармонію строю і некаторыя размылі традыцыю. Аднак калі да іх прыгледзецца, то можна заўважыць, што, нягледзячы на адвольнасць ўзорніка, у розных мясцовасцях ружычкі атрымліваліся розна. На Кобрыншчыне яны адрозніваюцца асаблівай вытанчасцю.

Дарчына, строй як пэўны тып адзення распаўсюджаецца на большую тэрыторыю, чым адзін раён. Вось Кобрынскі, пры ўсім адрозненніх і асобна ўзятых вёсках, па агульным сваім кампазіцыйна-арнаментальным рашэнні адносіцца не толькі да аднаймайнага, але і да Жабінкаўскага, і да паўночнай часткі Маладзечанскага раёнаў, дзе яго насілі ў такіх вёсках, як Паўноль, Дарэжэвічы. Зусім інакш аздабляліся жанчыны на поўдні Маладзечанскага раёна.

Але гэта ўжо тэма для асобнай размовы...

Размаўляла Вольга МЯДЗЬДЗЕВА. Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

на тае, каб захаваць здароўе жанчыны, а значыць і здароўе роду. Асабліва ўвага надавалася святончому адзенню. Кожная гаспадыня імкнулася мець як мага больш святончых сарочак. Па-першае, гэтым яна дэманстравала сваю працавітасць і мастацкі густ, а сама адчувала сябе прыгожай і годнай. Па-другое, менавіта ў святончых дні ў людных месцах праца было засцерагальнае сурокі — востры арнаментаванае адзенне і ахоўвала дзяўчыну і жанчыну. А што да тычыцца мужчын, то іх святончае адзенне было прасцейшым і вышыўаных сарочак не было многа, таму і захаваўся іх значна менш.

Пояс і світка

— Пояс і тут быў абавязковай часткай касцюма, — кажа Марыя Віннікава. — На Кобрыншчыне ён быў больш дэкаратыўным, чым на Драгчынічынне. Тут яго ўпрыгожвалі не проста рознакаляровымі палоскамі на чырвоным полі, але ўжо нескладаным геаметрычным арнамантам: шашычакмі, ромбамі і г.д., а таксама кутасамі. Арнамент сярэдняй часткі паяса мог

СЕННЯ

Сонца	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	7.05	16.41	9.36
Віцебск	6.58	16.27	9.29
Магілёў	6.55	16.31	9.36
Гомель	6.47	16.32	9.45
Гродна	7.19	16.57	9.38
Брэст	7.16	17.02	9.46

Надвор'е на заўтра

Гродна	Мінск	Магілёў
7.38м. ян.с.с. +8...+16°C	7.38м. ян.с.с. +7...+9°C	7.45м. ян.с.с. +8...+10°C
Брэст	Віцебск	Гомель
7.38м. ян.с.с. +8...+10°C	7.45м. ян.с.с. +7...+9°C	7.45м. ян.с.с. +7...+9°C

У суседзях

Варшава	Кіев	Рыга
+15...+17°C	+10...+12°C	+8...+11°C
Вільнюс	Масква	С.-Пецярбург
+13...+15°C	+8...+11°C	+8...+11°C

ОРГАНИЗАЦИЯ ОКАЗЫВАЕТ УСЛУГИ ПО ГРУЗОПЕРЕВОЗКАМ а/м МАЗ

с полуприцепами до 20 тонн. ВОЗМОЖНА ПЕРЕВОЗКА ЗЕРНА, КОМБИКОРМОВ.

Утерянные филиалом Белгосстраха по г. Минску бланки страховых полисов по добровольному страхованию от несчастных случаев и болезней на время поездки за границу серии БЛ с № 0430913 по № 0430915 считать недействительными.

29 кастрычніка

1937 год — чорны дзень у беларускай гісторыі: падчас разгару сталінскіх рэпрэсій расстраляны 22 беларускія літаратары — загінулі Платон Галавач, Аляксандр Дудар, Міхась Зарэцкі, Васіль Каваль, Валерый Маракую, Міхась Чарот, Тодар Кляшторны, Янка Нёманскі і іншыя. Масавыя расстрэлы найлепшых прадастаўнікоў беларускай інтэлігенцыі былі прадоўжаны і на наступны дзень.

Цытата дня:

«Самыя ішчэслівыя людзі, відэочна, тыя, у каго няма ніякіх іншых прычын для ішчэсця, акрамя той, якая ты ішчэслівы». Уільям Ралф Індж (1860—1954), брытанскі рэлігійны дзеяч.

Паважаны Мікалаіч Мікалаіч ЯГКОЎ!

Шчыра віншую Вас з юбілеем і жадаю далейшага плёну ў справах ішчэсця ў асабістым жыцці. Бо шчыслівасць гадзі — гэта далёка не вычарпальны ўзрост для такіх, як Вы — руліўчык і творчых асобаў. Няхай час множыць здабыткі і кола верных сяброў. Валянцін Сідаравіч ГРЫЦУК.

Усміхнёмся!

Мужычок прыйшоў у рэстаран, паклаў афіцыянта. — Мне 100 грамаў, табе 100 грамаў і музыкантам па 100 грамаў. І так ён паўтарыў некалькі разоў за ўвесь вечар. Зачынаецца рэстаран, час сыходзіць. Мужык устаў і пайшоў. Афіцыянт: — Гэй, а разлічыцца? — А ў мяне грошай няма! Ну, афіцыянт мужычку надаваў добра. На другі дзень той жа мужычок зноў у рэстаран прыходзіць: — Мне 100 грамаў і музыкантам па 100 грамаў. Афіцыянт, са злым сарказмам: — А мне?! — А табе нельга, ты п'яны б'ешся!

Які рост павінен быць у мужчыны, каб падабацца жанчынам?

— 55 сантыметраў. І вага 3,5 кілаграма. Пару гадзі ў табе будуць душы не чужы і прыбгаць па першым пільку.

Пра што думалі закаханыя мужчыны розных часоў? XVIII стагоддзе. Ці прыдзе яе? XIX стагоддзе. Ці пакахае яна мяне? XX стагоддзе. Ці змагу я? XXI стагоддзе. Ці адзінецца яна ад мяне?

Жанчыны ў Старожытні Грэцыі цанілі вельмі высока. Часам, на адну жанчыну можна было гуляць цэлы тыдзень.

Аляксандраўскі сквер будзе рэканструяваны

Адзін з самых старых сквераў горада, ля Купалаўскага тэатра, будзе рэканструяваны. Нагадаем, знамяціты фантан «Хлопчык з берадзю» і сам Аляксандраўскі сквер з'явіліся ў 1872 годзе. Цяпер сталінскія архітэктары хочаць вярнуць яго першапачатковае аблічча.

Самыя ішчэслівыя людзі, відэочна, тыя, у каго няма ніякіх іншых прычын для ішчэсця, акрамя той, якая ты ішчэслівы.

Уільям Ралф Індж (1860—1954), брытанскі рэлігійны дзеяч.

Паважаны Мікалаіч Мікалаіч ЯГКОЎ!

Шчыра віншую Вас з юбілеем і жадаю далейшага плёну ў справах ішчэсця ў асабістым жыцці. Бо шчыслівасць гадзі — гэта далёка не вычарпальны ўзрост для такіх, як Вы — руліўчык і творчых асобаў. Няхай час множыць здабыткі і кола верных сяброў. Валянцін Сідаравіч ГРЫЦУК.

Усміхнёмся!

Мужычок прыйшоў у рэстаран, паклаў афіцыянта. — Мне 100 грамаў, табе 100 грамаў і музыкантам па 100 грамаў. І так ён паўтарыў некалькі разоў за ўвесь вечар. Зачынаецца рэстаран, час сыходзіць. Мужык устаў і пайшоў. Афіцыянт: — Гэй, а разлічыцца? — А ў мяне грошай няма! Ну, афіцыянт мужычку надаваў добра. На другі дзень той жа мужычок зноў у рэстаран прыходзіць: — Мне 100 грамаў і музыкантам па 100 грамаў. Афіцыянт, са злым сарказмам: — А мне?! — А табе нельга, ты п'яны б'ешся!

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ «Королевские подарки»

1. Настоящая рекламная игра называется «Королевские подарки 2», проводится в соответствии с условиями настоящих правил с соблюдением требований законодательства Республики Беларусь без возмещения с участников игры дополнительной платы.

Игра имеет цель — дополнительное увеличение посещителей (клиентов) казино и зала игровых автоматов «Royal», город Минск, проспект Независимости, 11, корп. 1.

2. Организатором Игры является ООО «Дакарай», расположенное по адресу: Республика Беларусь, 220030, г. Минск, пр. Независимости, 11/2-610. Учетный номер патента № 190617507. Свидетельство № 614 о государственной регистрации коммерческой организации выдано Мингорисполкомом 18 апреля 2005 г. (далее по тексту — «Организатор»).

3. Игра проводится в казино и зале игровых автоматов «Royal» по адресу: Республика Беларусь, 220030, г. Минск, пр. Независимости, 11, корп. 1 в период с 01 ноября 2008 года по 25 декабря 2008 года (включительно).

4. Призовой фонд игры. Размер Призового фонда Игры составляет 84 400 000 (восемьдесят четыре миллиона четыреста тысяч) белорусских рублей и формируется в полном объеме за счет чистой прибыли Организатора игры — ООО «Дакарай».

Вид приза	Количество	Сумма, бел. руб.	Общая сумма, бел. руб.
Денежный приз	4	21 100 000	84 400 000

5. В Игре в период ее проведения, могут принять участие совершеннолетние физические лица, в возрасте старше 18 лет (далее по тексту — «Участники»), с учетом ограничений, изложенных в настоящих Правилах.

В Игре не имеют права участвовать работники и представители Организатора Игры, работники предприятий, связанных с Организатором договорными отношениями (обслуживающих Игры), а также члены семей названных работников и представителей, работники и представители любых других юридических лиц, имеющих отношение к организации и проведению настоящей Игры, а также члены их семьи.

Механизм проведения Игры:

Для того чтобы принять участие в Игре и розыгрыше призов Участнику следует в период с 01 ноября 2008 года по 25 декабря 2008 года посетить казино и зал игровых автоматов «Royal», расположенный по адресу г. Минск, пр. Независимости, 11, корп. 1 и принять участие в играх «Покер» столы № 2, 3 и/или «Рулетка» стол № 2, и/или игр на игровых автоматах.

При этом участнику игры «Покер» независимо от игры у «дилера» выдаются игровые купоны при условии ставки и за выпадение комбинаций согласно таблице:

комбинация/ ставка	10 у.е. — 25 у.е.	30 у.е. — 55 у.е.	60 у.е. — 95 у.е.	100 у.е. — 300 у.е.	>300 у.е.
«Стрит»	—	1	2	4	6
«Флэш»	—	2	4	6	8
«Фул Хауз»	2	3	5	8	10
«Карэ»	4	5	10	15	20
«Стрит флэш»	5	10	20	25	30
«Роял флэш»	10	20	30	50	70

Участнику игры «Блэк Джек» выдаются игровые купоны при условии ставки и за выпадение комбинаций согласно таблице:

комбинация/ ставка	10 у.е. — 25 у.е.	30 у.е. — 55 у.е.	60 у.е. — 95 у.е.	100 у.е. — 250 у.е.	250 у.е. — 300 у.е.
«7», «8» или «Блэк Джек одной масти»	—	—	—	—	1
«6», «7», «8» или «7», «8», «9» разной масти	2	4	6	8	10
«6», «7», «8» или «7», «8», «9» одной масти	4	6	8	10	20

Участнику игры «Рулетка» выдаются игровые купоны при условии выплаты при выпадении номера на столе согласно таблице:

номер/ выплата	200 у.е. — 500 у.е.	502 у.е. — 1000 у.е.	1002 у.е. — 5000 у.е.	5002 у.е. — 10 000 у.е.	>10 000 у.е.
номер равный числу дня	1	2	3	5	7
при повторе выпадения номера	1	2	3	5	7

Также игроку игры «Рулетка» выдаются купоны при выплате сумм, согласно таблице, кроме выплат со ставок на дюжины, колонки, большие и малые номера, четные и нечетные номера, красные и черные номера:

выплата	200 у.е. — 500 у.е.	502 у.е. — 1000 у.е.	1002 у.е. — 5000 у.е.	5002 у.е. — 10 000 у.е.	>10 000 у.е.
количество купонов	—	1	2	3	5

Стоимость у.е. (условной единицы) — 2 110 белорусских рублей. При игре на игровых автоматах купоны выдаются оператором игровых автоматов в следующих случаях:

- за выплату 200 000 белорусских рублей единовременно в результате выигрышной комбинации — 1 купон;
- за выплату 200 000 белорусских рублей в случае удвоения или бонусной игры — 1 купон.

Если выплата превышает 200 000 белорусских рублей, купоны выдаются за каждые 200 000 белорусских рублей, но не более 7 купонов за один раз. После выпадения выигрыша, игрок, не переводя выигрыш в кредит, ОБЯЗАН пригласить оператора игровых автоматов для подтверждения выигрышной комбинации.

Купоны выдаются в период проведения рекламной игры с 00 час. 00 мин. 01 ноября 2008 года до 22 час. 55 мин. 25 декабря 2008 года. Выдача купонов для участия в розыгрыше заканчивается за 5 минут до начала соответствующего розыгрыша.

Каждый купон, состоит из двух частей, имеющих свой идентификационный номер. Участник Игры, получивший купон, по линии отрывной разделяет купон на две половины, одну половину оставляет себе, вторую — возвращает сотруднику Организатора игры. Переданные Организатору игры купоны регистрируются с указанием имени и первой буквы фамилии. В лототрон помещаются купоны игроков, набравшие 10 и более купонов.

Получение купона участника игры подтверждает факт ознакомления и полное согласие Участника с Правилами Игры, выражает желание Участника участвовать в Игре, а также обязывает присутствовать при проведении розыгрыша призового фонда Игры.

Организатор имеет право проводить дополнительные экспертизы купонов участников игры, в том числе с привлечением экспертов. Поддельные купоны участника игры, к участию в Игре не допускаются. Идентификация купонов участника игры осуществляется работниками Организатора Игры.

7. В рамках Игры создается комиссия по проведению рекламной игры. Комиссия осуществляет свою деятельность в период проведения рекламной игры с 01 ноября 2008 года по 25 декабря 2008 года.

Решение комиссии признается действительным при условии присутствия большинства членов из общего состава комиссии.

Член комиссии ведет протокол заседаний комиссии. В протоколе отражаются время и место проведения заседания комиссии, повестка дня.

В протоколе розыгрыша призового фонда отражается время и место проведения розыгрыша призового фонда, сведения о составе комиссии по проведению розыгрыша, действия комиссии по проведению розыгрыша в том порядке, в каком они совершались, результаты проведения розыгрыша с указанием выигрышного купона и сведений о победителе, обладателе Приза рекламной игры.

Протоколы подписывают все члены комиссии, присутствующие при проведении заседания комиссии.

Протокол заседания комиссии по проведению розыгрыша приза рекламной игры является основанием для выдачи приза победителю.

Комиссия уполномочена рассматривать жалобы и предложения со стороны участников Игры.

Розыгрыши призов Игры состоятся по адресу: г. Минск, пр. Независимости, 11, казино «Royal» в присутствии комиссии по проведению рекламной игры и участников игры в 4 (четыре) этапа по следующему графику: 13.11.2008 г., 27.11.2008 г., 11.12.2008 г., 25.12.2008 г.

Начало этапов розыгрыша в 23.00. Определение победителей игры будет проводиться посредством случайной выборки купонов участников Игры.

В каждом этапе к розыгрышу допускаются игровые купоны, полученные в срок до момента проведения розыгрыша каждого этапа. После проведения каждого этапа розыгрыша, игровые купоны, участвовавшие в этапе, в дальнейших этапах участия не принимают.

В каждом этапе к розыгрышу допускаются игровые купоны, набравшие до момента розыгрыша не менее 10 игровых купонов.

Все зарегистрированные и допущенные к участию в розыгрыше купоны участника игры помещаются представителем Организатора в лототрон и перемешиваются. Один из членов комиссии случайным образом вытягивает купоны участника игры из лототрона, объявляет идентификационный номер купона. Если в зале отсутствует владелец второй части купона с данным идентификационным номером, то из лототрона вынимается следующий купон. Данная процедура повторяется до тех пор, пока не будет вынут купон с идентификационным номером, совпадающим с номером купона, присутствующего в зале участника Игры. Таким образом, определяются 37 участников Игры. Далее Игры проводится на игровом столе «Американская рулетка». Купон игрока, который был определен для участия первым, помещается на игровое поле «Американской рулетки» на номер «0». Купон игрока, который был определен вторым, помещается на игровое поле «Американская рулетка» на номер «1». Таким образом заполняются номера от «0» до «36». Дилер запускает шарик рулетки. Игрок, чей билет находится на выпавшем номере, является первым финалистом. На освободившийся номер на столе «Американская рулетка» один из членов комиссии вытягивает из лототрона купон. Дилер снова запускает шарик. Процедура повторяется до тех пор, пока не определятся еще два финалиста. Один и тот же игрок может быть финалистом несколько раз. После этого купоны трех финалистов раскладываются на три «дюжины», в той последовательности, в которой определялись финалисты. Дилер запускает шарик. Победителем становится игрок, который выбрал «дюжину», в которую входит номер, соответствующий номеру, выпавшему в колесе на рулетке. В случае выпадения номера «0» дилер перезапускает шарик.

По итогам розыгрыша составляется и подписывается членами комиссии протокол розыгрыша. Решение комиссии, касающееся результатов соответствующего Проведения розыгрыша Призового фонда, является окончательным и обязательным для всех участников и не может быть изменено.</